

TUR

TRANSPORTERHVERVETS
UDDANNELSER

Mærsk Nielsen HR

- en konsulentvirksomhed med fokus på kompetenceudvikling

Nye uddannelsesstrukturer

Taxi og offentlig service trafik

Marts 2015

Mærsk Nielsen HR

Jystrup Bygade 4

4174 Jystrup

Tlf. 35 13 22 77

E-mail: lizzie@maersk-nielsen.dk

www.maersk-nielsen.dk

Marts 2015

Anvendte fotos i rapporten kommer fra Colourbox

Analyserapporten er udarbejdet af konsulenter fra Mærsk Nielsen HR
for Transporterhvervets Uddannelser

Indholdsfortegnelse

1. INDLEDNING	5
1.1 Analysens Formål.....	5
1.2 Projektets baggrund	5
1.3 Analysemetoder og -design	6
1.4 Rapportens indhold	7
2. ANALYSE AF DE FÆLLES KOMPETENCEBESKRIVELSER	9
2.1 AMU-beskrivelsessystemet	9
2.2 TAK'ere og AMU-mål i FKB'erne	10
3. REVIDERING AF FKB'ER.....	13
3.1 TAK'ere i forslagene til nye FKB'ere.....	13
3.2 Personbefordring i mindre køretøjer	13
3.3 Personbefordring med bybus og rutebil.....	14
4. BEHOV FOR UDVIKLING AF NYE AMU-MÅL.....	15
5. FORSLAG TIL UDDANNELSESSTRUKTURER	17
BILAG 1. SAMMENSTILLING AF FKB'ER, TAK'ER OG AMU-MÅL.....	19
1 A. Oversigt over TAK'er i FKB'erne	19
1 B. Oversigt over AMU-mål tilkøbet FKB'erne	22
1 C. Oversigt over TAK'er og AMU-mål i FKB'erne	24
BILAG 2. PERSONBEFORDRING MED MINDRE KØRETØJER – FORSLAG TIL NY FKB	27
BILAG 3. PERSONBEFORDRING MED BYBUS OG RUTEBIL – FORSLAG TIL NY FKB	50

1. Indledning

1.1 Analysens Formål

Formålet med analysen har været at få opbygget en hensigtsmæssig uddannelsesstruktur, som kan danne grundlag for en systematisk anvendelse af arbejdsmarkedsuddannelser inden for personbefordring i mindre køretøjer (Taxi, Offentlig Service Trafik).

Hensigten har været, at analysen skal bidrage til løbende kompetenceudvikling af de medarbejdere, der arbejder i branchen.

Analysen hænger snævert sammen med en analyse af de Fælles Kompetencebeskrivelser (FKB), der omfatter kørsel med taxi og offentlig servicetrafik.

1.2 Projektets baggrund

Brancheudvalget for personbefordring har ønsket, at analysen skal bidrage til løbende kompetenceudvikling af de medarbejdere, der arbejder i branchen, gennem etablering af uddannelsesstrukturer.

Udvalget har ønsket, at analysen omfatter en vurdering af, om nedenstående to FKB'er er tidssvarende, eller om strukturen og indholdet i FKB'erne bør revideres, så de bedre beskriver jobområderne.

- FKB 2722 *Specialbefordring af personer*
- FKB 2219 *Personbefordring med taxi*

Udvalget har haft det med i sine overvejelser, om FKB 2722 *Specialbefordring af personer* bør nedlægges, da stort set alle arbejdsmarkedsuddannelserne, der er tilkøbtet FKB'en, også indgår i andre FKB'er.

Samtidig med bevillingen til gennemførelse af analysen, har Transporterhvervets Uddannelser fået midler til revision af såvel FKB 2219 *Personbefordring med taxi* og FKB 2221 *Personbefordring med bybus og rutebil*. Da analysen og revisionen af de to FKB'er på mange måder er tæt forbundet, har TUR ønsket, at analysen og revisionen af FKB'erne gennemføres sideløbende.

1.3 Analysemetoder og -design

Projektet har taget udgangspunkt i indsamling af allerede eksisterende analyser og rapporter samt i parternes ønsker.

De analyser og rapporter, der er taget udgangspunkt i, er bl.a.:

- Taxikørsel. Kompetencebehov for chauffører der kører taxi. Kubix 2010
- Flextrafik. Kompetencekrav for chauffører i flextrafik. Kubix 2010
- Betænkning fra udvalg om erhvervsmæssig befordring i personbiler. Transportministeriet. Oktober 2013
- PÅ VEJ. Dansk Taxi Råd. Januar 2010

Som led i analysen af FKB'erne er der arbejdet med en sammenstilling og analyse af de tre FKB'er:

- 2722 Specialbefordring af personer
- 2219 Personbefordring med taxi
- 2221 Personbefordring med bybus/rutebil

Sammenstillingen af FKB'erne er foretaget i skemaform med en opstilling af de Tilhørende Arbejdsmarkedsrelevante Kompetencer (TAK'er) og arbejdsmarkedsuddannelser (AMU-mål) med henblik på at få overblik over sammenhæng i beskrivelsessystemet og de tilkoblede arbejdsmarkedsuddannelser.

Resultaterne af denne analyse er blevet præsenteret for Brancheudvalget for Personbefordring på et udvalgsmøde i september 2014.

Ved mødet blev det besluttet, at den videre analyse skulle undersøge mulighederne for, at TAK'erne fra FKB 2722 *Specialbefordring af personer* kunne indgå i FKB'erne 2219 *Personbefordring med taxi* og 2221 *Personbefordring med bybus/rutebil*. Det skulle desuden analyseres, hvilke AMU-mål fra 2722 *Specialbefordring af personer*, der i givet fald skulle tilkobles de to FKB'er.

Når denne del af analysen var gennemført, ville udvalget tage stilling til en eventuel nedlæggelse af FKB 2722 *Specialbefordring af personer*.

Den videre analyse skulle desuden undersøge mulighederne for at revidere FKB 2221 *Personbefordring med bybus og rutebil*, således at såvel specialbefordring og personbefordring med små busser kunne indgå i FKB'en. Desuden skulle mulighederne for indskrivning af en TAK, der kunne give mulighed for at tage kørekort D1 i AMU, undersøges.

Endelig skulle der i den videre analyse være opmærksomhed på at afdække eventuelle andre manglende arbejdsmarkedsuddannelser.

Ved det andet udvalgmøde, der blev afholdt den 11. november 2014, blev resultaterne af analysearbejdet fremlagt, og det blev besluttet, at der skulle arbejdes videre med en nedlæggelse af FKB 2722 *Specialbefordring af personer*, og at jobområdet, TAK'erne og de relevante AMU-mål skulle indskrives/tilkobles de to andre reviderede FKB'er.

Efter færdiggørelse af dette analyse- og beskrivelsesarbejde er der blevet udarbejdet forslag til uddannelsesstrukturer (uddannelsespakker), som relaterer sig til de to forslag til nye FKB'er med titlerne *Personbefordring med mindre køretøjer* og *Personbefordring med bybus og rutebil*.

Analysen er gennemført i perioden juli-december 2014.

Analysen er gennemført i tæt samarbejde med Brancheudvalget for Persontransport og uddannelseskonsulent Kitte Verup fra Transporterhvervets Uddannelser.

1.4 Rapportens indhold

I kapitel 2 præsenteres den analyse, der er gennemført af FKB 2722 *Specialbefordring af personer* og 2219 *Personbefordring med taxi*.

Kapitel 3 beskriver de revideringer af FKB'erne, som har resulteret i udarbejdelse af forslag til to nye FKB'er med titlerne *Personbefordring med mindre køretøjer* og *Personbefordring med bybus/rutebil*.

I kapitel 4 sættes der fokus på behovet for udvikling af nye arbejdsmarkedsuddannelser, der kan tilgodese de kompetenceudviklingsbehov, der fremgår af FKB'erne.

Kapitel 5 præsenterer hensigtsmæssige uddannelsesstrukturer inden for personbefordring.

Bilag 1 består af tre underbilag, der indeholder en sammenstilling af FKB'er, TAK'er og AMU-mål i de to nye forslag til fælles kompetencebeskrivelser:

- *Personbefordring med mindre køretøjer*
- *Personbefordring med bybus/rutebil*.

Bilag 1 A indeholder en oversigt over FKB'er og TAK'er. Det er her muligt at få et overblik over, hvilke TAK'er der kan indgå i hver af de nye FKB'er.

Bilag 1 B indeholder en oversigt over, hvilke AMU-mål der er relevante for de enkelte FKB'er.

Bilag 1 C indeholder en oversigt over TAK'er og AMU-mål i hver af FKB'erne i ét skema. Det er her muligt at få overblik over, hvilke AMU-mål der knytter sig til de enkelte TAK'er inden for hver af de fælles kompetencebeskrivelser.

Bilag 2 indeholder forslaget til en nye fælles kompetencebeskrivelse med titlen *Personbefordring med mindre køretøjer*.

Bilag 3 indeholder forslaget til en ny fælles kompetencebeskrivelse med titlen *Personbefordring med bybus og rutebil*.

2. Analyse af de fælles kompetencebeskrivelser

2.1 AMU-beskrivelsessystemet

Med vedtagelse af 'Lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.', som trådte i kraft 1. januar 2004, blev der skabt en ny måde at tænke arbejdsmarkedsuddannelser på. Samtidig betød ændringen, at der blev skabt sammenhæng mellem arbejdsmarkedsuddannelserne og de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser.

Som led i ændringerne blev der indført en ny måde at beskrive uddannelser for AMU-udviklingsmålgruppen, som består af ufaglærte og faglærte, nemlig *Fælles kompetencebeskrivelser*. I daglig tale betegnes de fælles kompetencebeskrivelser ofte blot FKB.

De fælles kompetencebeskrivelser udarbejdes af efteruddannelsesudvalgene, og det er Undervisningsministeriet, der godkender dem efter udtalelse fra VEU-rådet¹.

En fælles kompetencebeskrivelse består af to hovedelementer:

- En beskrivelse af jobområdet med tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer – ofte forkortet TAK
- En liste over de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag², der er tilkoblet den fælles kompetencebeskrivelse.

Betegnelsen "fælles" kompetencebeskrivelser er et udtryk for, at den beskrevne kompetenceudvikling enten kan opfyldes gennem deltagelse i en arbejdsmarkedsuddannelse eller gennem deltagelse i et enkeltfag fra en erhvervsuddannelse, der er tilkoblet en FKB.

¹ VEU-rådets egentlige titel er Rådet for Voksen- og Efteruddannelse. VEU-rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om emner og forhold, der har betydning for voksen- og efteruddannelsesområdet. Undervisningsministeren udpeger formanden og beskikker medlemmer, suppleanter og tilfornordnede efter indstilling fra organisationer m.v.

² Et enkeltfag er "en fagligt afgrænset del af en uddannelse, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt", jf. § 2, stk. 4, i lov om åben uddannelse.

2.2 TAK'er og AMU-mål i FKB'erne

Som beskrevet i indledningen har analysen taget udgangspunkt i en sammenstilling af de tre fælles kompetencebeskrivelser:

- 2722 Specialbefordring af personer
- 2219 Personbefordring med taxi
- 2221 Personbefordring med bybus/rutebil

Analysen af de fælles kompetencebeskrivelser – FKB'er – viste, at halvdelen af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er), der indgår i FKB 2722 *Specialbefordring af personer* også indgår i 2219 *Personbefordring med taxi*.

Samtidig har analysen vist, at der i FKB 2722 *Specialbefordring af personer* kun er tilkoblet fem arbejdsmarkedsuddannelser, der er udviklet af Transporterhvervets Uddannelser til dette jobområde.

En sammenligning med FKB 2219 *Personbefordring med taxi* viste, at der til denne FKB er tilkoblet 26 arbejdsmarkedsuddannelser udviklet af TUR, mens der til FKB 2221 *Personbefordring med bybus/rutebil* er tilkoblet 45 arbejdsmarkedsuddannelser.

Ud af de fem arbejdsmarkedsuddannelser, der er tilkoblet FKB 2722 *Specialbefordring af personer*, er det kun to af arbejdsmarkedsuddannelserne, der udelukkende indgår i denne FKB. De øvrige tre arbejdsmarkedsuddannelser indgår desuden både i 2219 *Personbefordring med taxi* og 2221 *Personbefordring med bybus og rutebil*.

Som det fremgår af punkt 2.1, AMU-beskrivelsessystemet, så er hensigten med de fælles kompetencebeskrivelser, at de skal beskrive de forskellige jobområder på det danske arbejdsmarked samt de arbejdsmarkedsuddannelser og enkeltfag, der er tilkoblet FKB'erne.

Når der, som beskrevet i det ovenstående, er store overlap mellem de forskellige FKB'er, bør det give anledning til at overveje at revidere FKB'erne.

På Brancheudvalget for persontransports møde den 11. november 2014 blev det besluttet, at der skulle arbejdes videre med forslag til nedlæggelse af FKB 2722 *Specialbefordring af personer*, og at FKB'erne 2219 *Personbefordring med taxi* og 2221 *Personbefordring med bybus og rutebil* skulle revideres med henblik på at omfatte de elementer af jobområdet fra FKB 2722 *Specialbefordring af personer*, som ikke allerede indgik i FKB'erne.

Det blev desuden besluttet, at der i revideringen af de to fælles kompetencebeskrivelser skulle være opmærksomhed på, at alle relevante tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er) blev indskrevet i de to nye reviderede FKB'er med arbejdstitlerne:

- *Personbefordring med mindre køretøjer*
- *Personbefordring med bus og rutebil.*

F.eks. skulle TAK'erne:

- Rationel, hensynsfuld, sikker og økonomisk kørsel
- Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

ikke kun indgå i FKB'en *Personbefordring med mindre køretøjer*, men også i FKB'en *Personbefordring med bus og rutebil*.

Ved revidering af FKB'erne blev det besluttet, at titlen på FKB 2219 *Personbefordring med taxi* skulle ændres til den bredere formulering *Personbefordring med mindre køretøjer*, mens titlen på FKB'en *Personbefordring med bus og rutebil* skulle fastholdes.

Ved udvalgets møde den 11. november 2014 blev det desuden besluttet, at der skulle arbejdes på at udvikle en ny arbejdsmarkedsuddannelse, der kunne give mulighed for at tage kørekort D1 i AMU.

3. Revidering af FKB'er

3.1 TAK'er i forslagene til nye FKB'er

I bilag 1 A vises skemaer over de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer (TAK'er), der foreslås indskrevet i forslagene til de to nye FKB'er:

- *Personbefordring med mindre køretøjer*
- *Personbefordring med bus og rutebil.*

Der er følgende seks TAK'er, der indgår i begge FKB'er:

- Personbefordring af syge og handicappede
- Rationel, hensynsfuld, sikker og energiøkonomisk kørsel
- Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer
- Konkurrenceforhold, organisering og økonomi
- Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer
- Levering af kvalitet og service.

Der er to TAK'er, der udelukkende indgår i FKB'en *Personbefordring med mindre køretøjer*:

- Udførelse af personbefordring i mindre køretøjer
- Kendskab til regler for personbefordring.

Der er kun én TAK, der udelukkende indgår i FKB'en *Personbefordring med bus og rutebil*:

- Kendskab til regler for bus og rutebilkørsel.

3.2 Personbefordring i mindre køretøjer

Forslaget til den nye fælles kompetencebeskrivelse *Personbefordring med mindre køretøjer* kan ses i bilag 2.

Bagerst i bilaget er en opstilling af de af TUR's arbejdsmarkedsuddannelser, der foreslås tilkøbt FKB'en.

Listen over arbejdsmarkedsuddannelser omfatter også forslag til udvikling af en ny arbejdsmarkedsuddannelse *Personbefordring med lille bus (kørekort-kategori D1)*. Se mere herom i kapitel 4.

I bilag 1 C, *Oversigt over TAK'er og AMU-mål i FKB'erne*, er de arbejdsmarkedsuddannelser, der foreslås tilkoblet til FKB'en opstillet under de TAK'er, som de relaterer sig til.

Som det fremgår af listen, er der til TAK'en *Konkurrenceforhold, organisering og økonomi* (se under punkt H) ingen tilkoblede arbejdsmarkedsuddannelser, der kan kompetenceudvikle AMU-målgruppen i relation hertil.

Det er derfor vigtigt, at TUR enten udvikler en ny arbejdsmarkedsuddannelse, der relaterer sig hertil, eller at de undersøger muligheden for at tilkoble en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, der er udviklet af et andet efteruddannelsesudvalg, til FKB'en.

3.3 Personbefordring med bybus og rutebil

Forslaget til den nye fælles kompetencebeskrivelse *Personbefordring med bybus og rutebil* kan ses i bilag 3.

Bagerst i bilaget er en opstilling af de af TUR's arbejdsmarkedsuddannelser, der foreslås tilkoblet FKB'en.

Listen over arbejdsmarkedsuddannelser omfatter også forslag til udvikling af en ny arbejdsmarkedsuddannelse *Personbefordring med lille bus (kørekort-kategori D1)*. Se mere herom i kapitel 4.

I bilag 1 C, *Oversigt over TAK'er og AMU-mål i FKB'erne*, er de arbejdsmarkedsuddannelser, der foreslås tilkoblet til FKB'en opstillet under de TAK'er, som de relaterer sig til.

Som det fremgår af listen, er der til TAK'en *Konkurrenceforhold, organisering og økonomi* (se under punkt H) ingen tilkoblede arbejdsmarkedsuddannelser, der kan kompetenceudvikle AMU-målgruppen i relation hertil.

Det er derfor vigtigt, at TUR enten udvikler en ny arbejdsmarkedsuddannelse, der relaterer sig hertil, eller at de undersøger muligheden for at tilkoble en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse, der er udviklet af et andet efteruddannelsesudvalg, til FKB'en.

4. Behov for udvikling af nye AMU-mål

På baggrund af analysen har Transporterhvervets Uddannelser besluttet at udvikle en ny arbejdsmarkedsuddannelse med titlen *Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)*.

Herunder kommer et forslag til en eventuel handlingsorienteret målformulering for arbejdsmarkedsuddannelser:

Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)

Beskrivelse:

Deltageren er i stand til at føre lille bus til erhvervsmæssig personbefordring med op til 16 passagerer.

Målgruppe

Personer, der ønsker at kunne fungere som buschauffør i rute, flextrafik eller turisttrafik.

Mål

Deltageren kan på en sikkerhedsmæssig forsvarlig måde føre og betjene køretøjet og er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd og på denne baggrund udføre en sikker og forsvarlig kørsel. Efter uddannelsen har deltageren erhvervet kørekort, kategori D1 jf. gældende myndighedskrav beskrevet i bek. nr. 1056 af 08/11/2012.

Deltageren kan føre køretøjet rationelt med hovedvægt på sikkerhed, anvende reglerne og har kendskab til sundhed, færdselssikkerhed og miljø-sikkerhed, service og logistik jf. bek. nr. 177 af 25. februar 2013 om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport.

Uddannelsen opfylder endvidere uddannelseskravet jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder.

Varighed

* dage.

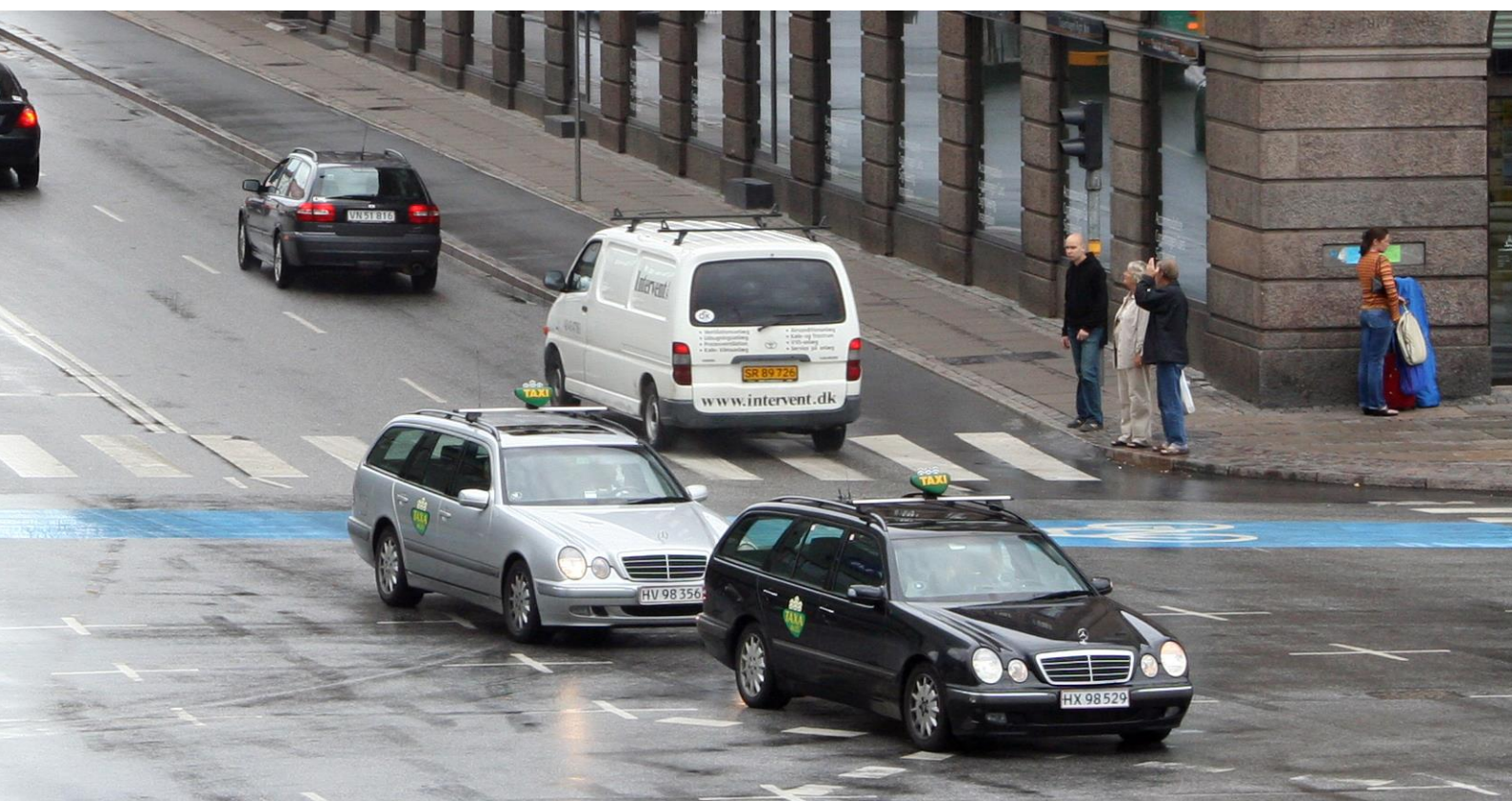
Som nævnt i det forrige kapitel er der ikke forslag til tilkobling af en eller flere arbejdsmarkedsuddannelser, der kan bidrage til at udvikle AMU-målgruppens kompetencer i relation til TAK'en *Konkurrenceforhold, organisering og økonomi*, der indgår i de to forslag til nye FKB'er.

TAK'en *Konkurrenceforhold, organisering og økonomi* indgår også i den nuværende FKB 2219 *Personbefordring med taxi*, men der er ikke tilkoblet relevante arbejdsmarkedsuddannelser til FKB'en.

Det anbefales, at Transporterhvervets Uddannelser udvikler en ny arbejdsmarkedsuddannelse, der relaterer sig til konkurrenceforhold, organisering og økonomi for de medarbejdere, der arbejder med personbefordring i mindre køretøjer, bybus og rutebil.

Alternativt kan TUR undersøge muligheden for at tilkoble en allerede eksisterende arbejdsmarkedsuddannelse med fokus på konkurrenceforhold, organisering og økonomi, der er udviklet af et andet efteruddannelsesudvalg, til FKB'en.

Det kan desuden anbefales, at Transporterhvervets Uddannelser udvikler en arbejdsmarkedsuddannelse, der kan bidrage til at udvikle AMU-målgruppens kompetencer i relation til TAK'en: Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer inden for FKB'en *Personbefordring med mindre køretøjer*. TAK'en indgår også i FKB *Personbefordring med bybus og rutebil*, men de arbejdsmarkedsuddannelser, der er tilkoblet FKB'en har specifikt fokus på eftersyn og vedligeholdelse af busser. Dermed vil disse arbejdsmarkedsuddannelser ikke være relevante i FKB *Personbefordring med mindre køretøjer*.

5. Forslag til uddannelsesstrukturer

Herunder kommer forslag til nye uddannelsesstrukturer, som Transporterhvervets Uddannelser kan anbefales at markedsføre.

Levering af kvalitet og service ved personbefordring – 7 dage

- 43149 Konfliktåndter for personbefordringschauffører, 2 dage
- 45261 Kundeservice, 3 dage
- 45644 Kommunikation og kulturforståelse, 2 dage

Køreteknik og energirigtig kørsel i personvogne – 6 dage

- 45122 Køreteknik, 2 dage
- 45115 Energrigtig kørsel, kategori B, 3 dage
- 47961 Energrøkonomisk kørsel for erhvervschauffører, 1 dag

Køreteknik og energirigtig kørsel i busser – 10 dage

- 40459 Køreteknik – vanskelige trafikale situationer, 2 dage
- 40460 Køreteknik og manøvrering, 2 dage
- 43962 Køreteknik og ny teknologi, 2 dage
- 45080 Energrigtig kørsel, 3 dage
- 47961 Energrøkonomisk kørsel for erhvervschauffører, 1 dag

Erfaren buschauffør – 13 dage

- 44436 Rutebuskørsel, 5 dage
- 44722 Køre- og hviletidsregler, 1 dag
- 45288 Billettering og kundeservice, 3 dage
- 45317 Kørsel med specielle busser, 2 dage
- 46683 Befordring af handicappede i ordinær rutetrafik, 2 dage

Ny taxichauffør – 35 dage

- 46927 Personbefordring med taxi, 25 dage
- 46926 Kvalifikation til taxikørsel, 6 dage
- 43149 Konfliktåndter for personbefordringschauffører, 2 dage
- 45644 Kommunikation og kulturforståelse, 2 dage

Erfaren taxichauffør – 9 dage

- 47573 Ajourføring af chauffører i OST og BAB, 3 dage
- 45115 Energrigtig kørsel, kategori B, 3 dage
- 45261 Kundeservice, 3 dage

Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer – 7 dage

- 45112 Vedligeholdelse af transportmateriel, 5 dage
- 47967 Ren- og vedligeholdelse af busser, 2 dage

Personbefordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer

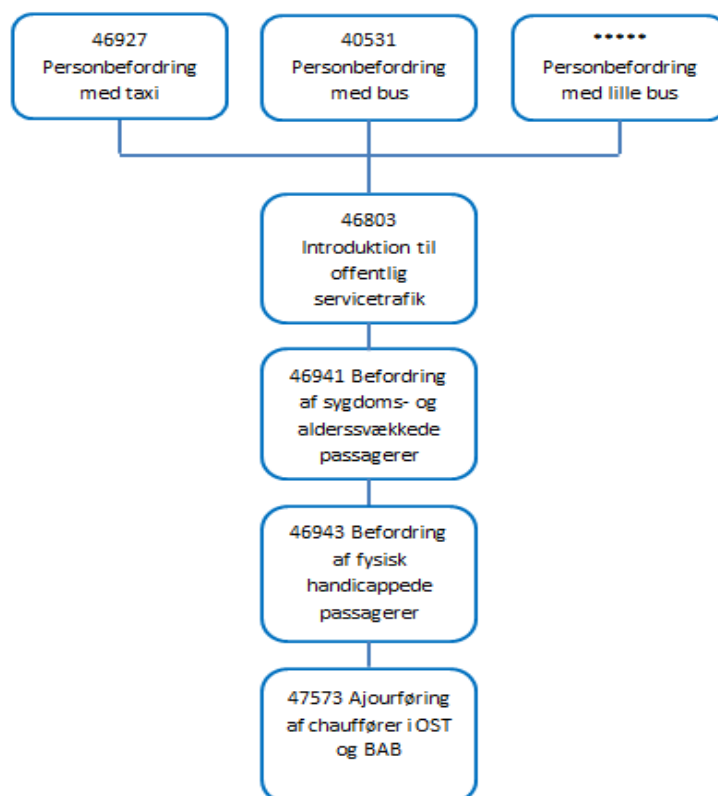
Chauffører, der udfører personbefordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer, skal have nogle helt grundlæggende kompetencer i relation til at føre køretøjerne. Dette kan de kvalificere sig til ved at deltage i følgende arbejdsuddannelser:

- 46927 Personbefordring med taxi, 25 dage
- 40531 Personbefordring med bus, 30 dage
- ***** Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)³

Hver af de ovenstående arbejdsmarkedsuddannelser kan bruges som grundlag for efterfølgende deltagelse i følgende fire arbejdsmarkedsuddannelser, der relaterer sig specifikt til transport af sygdoms- og alderssvækkede passagerer:

- 46803 Introduktion til offentlig servicetrafik, 1 dag
- 46941 Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer, 2 dage
- 46943 Befordring af fysisk handicappede passagerer, 2 dage
- 47573 Ajourføring af chauffører i OST og BAB, 3 dage

Se en grafisk oversigt over arbejdsmarkedsuddannelserne, der relaterer sig specifikt til transport af sygdoms- og alderssvækkede passagerer:

³ Forslag til ny arbejdsmarkedsuddannelse, der endnu ikke er udviklet.

Bilag 1. Sammenstilling af FKB'er, TAK'er og AMU-mål

1 A. Oversigt over TAK'er i FKB'erne	Personbefordring i mindre køretøjer	Personbefordring med bybus og rutebil
A. Udførelse af personbefordring i mindre køretøjer - Udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig for- svarlig måde - Udføre taxikørsel - Udføre sygetransport - Udføre offentlig servicetrafik/flextrafik - Udføre limousinekørsel - Planlægning af transporter lokalt og nationalt ved hjælp af vej- kort samt GPS	X	
B. Kendskab til regler for personbefordring - Kendskab til arbejdstidsregler - Kendskab til regler og bestemmelser for taxi- og limousinekør- sel - Anvendelse af taxameter - Kendskab til lovgrundlag og regelsæt for offentlig servicetra- fik/flextrafik - Rettigheder og pligter for chaufføren i forhold til certifikat- og uddannelseskrav - Kendskab til ansvars- og forsikringsforhold - Viden om køretøjets dokumenter/attester og chaufførens do- kumenter - Grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematik- kompetencer	X	
C. Personbefordring med bybus og rutebil - Befordre passagerer sikkert og i henhold til gældende lovgiv- ning - Planlægning af bus- og rutebilforløb - Viden om takstbestemmelser og zoneinddeling - Viden om udstedelse af billetter - Kunne give passagererne korrekte informationer - Udføre individuel tilrettelagt kørsel under reglerne om offentlig servicetrafik/flextrafik - Planlægning af bybus- og rutebilskørsel samt overholde tids- og køreplan - Grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematik- kompetencer - Kunne anvende it-baseret kommunikationsudstyr, navigations- udstyr, billetteringssystemer og computere		X

1 A. Oversigt over FKB'er og TAK'er	Personbefordring i mindre køretøjer	Personbefordring med bybus og rutebil
D. Personbefordring af syge og handicappede - Udføre befordring af syge og handicappede på en komfortabel og sikker måde samt i henhold til gældende lovgivning - Kendskab til de mest udbredte sygdomme og forståelse for de særlige behov passagererne har - Betjening af iltapparat og viden om sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker - Kommunikere med læge og behandlingssted om særlige transportforhold for passagererne	X	X
E. Kendskab til regler for bus og rutebilkørsel - Kendskab til køre- og hviletidsregler - Kendskab til arbejdstidsregler - Kendskab til ansvars- og forsikringsforhold - Kendskab til lovgrundlaget for trafikselskaber og kommuners virke inden for offentlig servicetrafik/flextrafik - Kendskab til regelsættet om offentlig servicetrafik/flextrafik, servicekrav, trafikstyring og ordninger for befordring af borgere med forskellige behov - Viden om køretøjets dokumenter/attester samt passagerers og chaufførens dokumenter - Rettigheder og pligter for chaufføren i forhold til certifikat- og uddannelseskrav - Grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer		X
F. Rationel, hensynsfuld, sikker og energiøkonomisk kørsel - Udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig måde - Udføre personbefordring under hensyntagen til passagerers komfort og sikkerhed - Udføre personbefordring således at arbejdsmiljø og energi- og miljørigtig kørsel fremmes. - Reagere hensigtsmæssigt og yde passagererne hjælp i tilfælde af færdselsuheld, herunder at evakuere passagererne på en korrekt og forsvarlig måde - Kendskab til elementær brandbekæmpelse - Grundlæggende kendskab til køretøjers miljøpåvirkninger	X	X

1 A. Oversigt over FKB'er og TAK'er	Personbefordring i mindre køretøjer	Personbefordring med bybus og rutebil
G. Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer - Viden om forebyggelse af arbejdsulykker - Kan yde den nødvendige indsats ved arbejdsulykker - Kan reagere hensigtsmæssigt ved brand - Kan bidrage aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader - Kendskab til ergonomi der kan bidrage til egen sundhed - Anvende hensigtsmæssig løfte-/bæreteknik - Håndtere kørestole samt anvende trappemaskiner sikkerhedsmæssigt korrekt - Kendskab til regler og anvisninger fra Arbejdstilsynet	X	X
H. Konkurrenceforhold, organisering og økonomi - Kendskab til omkostninger og indtægter relateret til virksomhedsdrift på personbefordringsområdet - Kendskab til driftsøkonomiske principper - Indsigt i konkurrenceforhold, organisering og vilkår for udbud og licitation for offentlig servicetrafik/flextrafik samt andre former for personbefordring - Indsigt i de faktureringsregler der gælder ved kontraktkørsel	X	X
I. Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer - Kendskab til køretøjets opbygning, indretning, udstyr og funktioner - Udføre de lovbefalede daglige drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på køretøjerne - Udføre eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer i henhold til manualer og virksomhedens politik på området - Foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjet samt på hjælpeudstyr i køretøjet - Afgive fejlmelding til administration/værksted - Kendskab til de krav som færdselsloven stiller til køretøjerne - Være opmærksom på Arbejdstilsynets anvisninger	X	X
J. Levering af kvalitet og service - Leverer kundeservice efter virksomhedens principper - Forebygge og håndtere konflikter - Være i besiddelse af fleksibilitet og gode samarbejdsevner - Udføre arbejdet med kvalitet og en høj grad af service - Kulturforståelse - Sproglige kompetencer og kommunikationsevner - Forståelse af betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder	X	X

1 B. Oversigt over AMU-mål tilkoblet FKB'erne		Personbefordring i mindre køretøjer	Personbefordring med bybus og rutebil
40065	Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører	X	X
40459	Køreteknik - vanskelige trafikale situationer		X
40460	Køreteknik og manøvrering	X	X
40527	EU-Efteruddannelse for rute- og bybuschauffører	X	X
40530	EU-Efteruddannelse for buschauffører - oblig. del	X	X
40531	Personbefordring med bus		X
40544	Grundlæggende kvalifikationsbevis – bus		X
40857	Sundhed for personbefordringschauffører	X	X
40902	Udvidelse af GK for godschauffører		X
42411	Personbefordring med bus - ordinær kvalifikation		X
42848	Personbefordring for lastbilchauffører		X
42851	Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	X	X
42903	Køreteknik ajourføring	X	X
43149	Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	X	X
43962	Køreteknik og ny teknologi	X	X
44436	Rutebuskørsel		X
44722	Køre- og hviletidsregler	X	X
45075	Brug af diagramark og kontrolapparat	X	X
45079	Transportpapirer inden for vejtransport		X
45080	Energirigtig kørsel		X
45082	Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	X	X
45083	Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	X	X
45107	Sundhed, sikkerhed, service og logistik	X	X
45112	Vedligeholdelse af transportmateriel		X
45115	Energirigtig kørsel, kategori B	X	
45122	Køreteknik	X	X
45126	Køreteknik, miljø og arbejdsfunktioner	X	X
45261	Kundeservice	X	X
45266	Befordring af bevægelseshæmmede (udgår)	X	X
45281	Siddende patientbefordring	X	X
45288	Billettering og kundeservice		X
45311	Kørsel med vogntog, kategori D/E		X
45317	Kørsel med specielle busser		X
45580	Billettering og check af rejsehjemmel		X
45644	Kommunikation og kulturforståelse	X	X
45870	Sundhed for erhvervschauffører	X	X
46493	Konflikthåndtering	X	X
46494	Rutebilkørsel udbud		X
46683	Befordring af handicappede i ordinær rutetrafik		X
46803	Introduktion til offentlig servicetrafik	X	X

46863	Billettering og god kundebetjening		X
46926	Kvalifikation til taxikørsel	X	
46927	Personbefordring med taxi	X	
46941	Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas.	X	X
46943	Befordring af fysisk handicappede passagerer	X	X
47124	Energi. kørsel - person, m. low fidelity simulator	X	
47573	Ajourføring af chauffører i OST og BAB	X	X
47961	Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	X	X
47967	Ren- og vedligehold af busser		X
Ny	Personbefordring med bus med op til 16 passagerer D1	X	X

1 C. Oversigt over TAK'er og AMU-mål i FKB'erne	Personbefordring i mindre køretøjer	Personbefordring med bybus og rutebil
A. Udførelse af personbefordring i mindre køretøjer	x	
40527 EU-Efteruddannelse for rute- og bybuschauffører	x	
40530 EU-Efteruddannelse for buschauffører – oblig. del	x	
44722 Køre- og hviletidsregler	x	
45266 Befordring af bevægelseshæmmede (udgår)	x	
45281 Siddende patientbefordring	x	
46803 Billettering og god kundebetjening	x	
46927 Personbefordring med taxi	x	
46941 Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas.	x	
46943 Befordring af fysisk handicappede passagerer	x	
47573 Ajourføring af chauffører i OST og BAB	x	
Ny Personbefordring med bus med op til 16 passagerer D1	x	

B. Kendskab til regler for personbefordring i mindre køretøjer	x	x
44722 Køre- og hviletidsregler		x
45075 Brug af diagramark og kontrolapparat	x	x
45079 Transportpapirer inden for vejtransport		x
45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	x	
46926 Kvalifikation til taxikørsel	x	
46494 Rutebilkørsel udbud		x

C. Udførelse af personbefordring med bybus og rutebil		x
40531 Personbefordring med bus		x
40902 Udvidelse af GK for godschauffører		x
42411 Personbefordring med bus - ordinær kvalifikation		x
42848 Personbefordring for lastbilchauffører		x
44436 Rutebuskørsel		x
44722 Køre- og hviletidsregler		x
45288 Billettering og kundeservice		x
45311 Kørsel med vogntog, kategori D/E		x
45317 Kørsel med specielle busser		x
45580 Billettering og check af rejsehjemmel		x
46683 Befordring i handicappede i ordinær rutetrafik		x
46863 Billettering og god kundebetjening		x

D. Udførelse af personbefordring af syge og handicappede	X	X
45266 Befordring af bevægelseshæmmede (udgår)	X	X
45281 Siddende patientbefordring	X	X
46683 Befordring i handicappede i ordinær rutetrafik		X
46803 Introduktion til offentlig servicetrafik	X	X
46941 Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas.	X	X
46943 Befordring af fysisk handicappede passagerer	X	X
47573 Ajourføring af chauffører i OST og BAB	X	X

E. Kendskab til regler for bus og rutebilkørsel		X
40527 EU-Efteruddannelse for rute- og bybuschauffører		X
40530 EU-Efteruddannelse for buschauffører - oblig. Del		X
40544 Grundlæggende kvalifikationsbevis – bus		X
45082 Manøvrering, forsikringer og færdselsregler		X
46803 Introduktion til offentlig servicetrafik		X
Ny: Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)		X

F. Rational, hensynsfuld, sikker og energioekonomisk kørsel	X	X
40459 Køreteknik - vanskelige trafikale situationer		X
40460 Køreteknik og manøvrering	X	X
42903 Køreteknik ajourføring	X	X
43962 Køreteknik og ny teknologi	X	X
45080 Energirigtig kørsel		X
45115 Energirigtig kørsel, kategori B	X	
45122 Køreteknik	X	X
45126 Køreteknik, miljø og arbejdsfunktioner	X	X
47124 Energi. kørsel - person, m. low fidelity simulator	X	
47961 Energoekonomisk kørsel for erhvervschauffører	X	X

G. Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer	X	X
40065 Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører	X	X
40857 Sundhed for personbefordringschauffører	X	X
42851 Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	X	X
45083 Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	X	X
45107 Sundhed, sikkerhed, service og logistik	X	X
45870 Sundhed for erhvervschauffører	X	X

H. Konkurrenceforhold, organisering og økonomi	X	X
NB.: Pt. ingen AMU mål		

I. Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer	X	X
45112 Vedligeholdelse af transportmateriel		X
47967 Ren- og vedligehold af busser		X

J. Levering af kvalitet og service	X	X
43149 Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	X	X
45261 Kundeservice	X	X
45644 Kommunikation og kulturforståelse	X	X
46493 Konflikthåndtering	X	X

Bilag 2. Personbefordring med mindre køretøjer – forslag til ny FKB

Nummer: xxxx (tidl. 2219 Personbefordring med taxi kombineret med 2722 Specialbefordring af personer)

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Personbefordring i mindre køretøjer omfatter personbefordring i køretøjer, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet, og i mindre busser med plads til op til 16 passagerer. Busserne kan være nedstolede til anvendelse som befordring af kørestolsbrugere.

Inden for jobområdet beskæftiges chauffører, selvstændige vognmænd, administrative medarbejdere og mellemledere, der f.eks. varetager opgaver som drifts- og kørselsledere.

Chaufførernes opgaver består i at befordre kunderne/brugerne sikkert frem til bestemmelsesstedet under hensyntagen til de særlige udfordringer, de enkelte kunder/brugere måtte have.

Personbefordringen kan defineres i følgende to kategorier:

- Erhvervsmæssig personbefordring, hvortil der kræves erhvervskørekort
- Ikke erhvervsmæssig personbefordring, f.eks. med en institutions egne køretøjer.

I lovgivningen skelnes mellem følgende fire typer af erhvervsmæssig personbefordring:

- Taxikørsel
- Limousinekørsel
- Sygetransport
- Offentlig servicetrafik/flextrafik.

Langt hovedparten af de personbiler, der udfører erhvervsmæssig personbefordring, udfører taxikørsel. I 2013 var der således godkendt 4.795 personbiler til taxikørsel, 352 biler til limousinekørsel, 918 biler til sygetransport og 1.086 biler til offentlig servicetrafik (jf. *Betænkning fra udvalg om erhvervsmæssig befordring i personbiler. Transportministeriet, oktober 2013*).

Taxikørsel og limousinekørsel foretages i personbiler, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet. Sygetransport og offentlig servicetrafik foretages både i køretøjer, der er indrettet til befordring af indtil 9 personer, føreren medregnet, og i mindre busser med plads til op til 16 passagerer. Offentlig servicetrafik foretages desuden i busser med flere end

16 passagerer, men denne form for personbefordring indgår ikke i denne FKB.

For de fire typer af erhvervsmæssig personbefordring (taxikørsel, limousinekørsel, sygetransport og offentlig servicetrafik) findes der et fælles sæt af regler. Derudover gælder en række særlige regler for hver af de fire kørselstyper.

De grundlæggende regler om erhvervsmæssig persontransport med personbil findes i "Lov om taxikørsel". Ud over bestemmelserne i taxiloven er den erhvervsmæssige personbefordring underlagt en række øvrige krav. Dette gælder eksempelvis skatte- og afgiftsregler, tekniske krav til køretøjernes indretning samt energi- og miljøkrav.

I loven fastsættes, at de fire typer af kørsler kræver tilladelse. Tilladelse til taxikørsel og limousinekørsel gives af kommunalbestyrelsen i det område, hvor kørslen skal foregå, medens Trafikstyrelsen giver tilladelse til offentlig servicetrafik. Tilladelse til sygetransport gives af den kommune, hvori virksomheden er hjemmehørende.

Herunder beskrives kort de fire typer af kørsler.

Taxikørsel

Taxikørsel kræver en tilladelse, der udstedes af Trafikstyrelsen. Antallet af tilladelser fastsættes ud fra hensynet til en tilfredsstillende betjening af offentligheden inden for myndighedens område. I praksis udfører taxier forskellige typer af kørsler. Man kan skelne mellem følgende fire typer af kørsler:

- Gadeture, hvor kunden prajer en taxi på gaden
- Holdepladsture, hvor kunden kontakter en taxi på en særlig holdeplads for hyrevogne
- Bestilte ture, hvor kunden bestiller en taxi på forhånd pr. telefon eller pc
- Kontraktkørsel

Taxivirksomhed kan kun udføres af en personligt ejet virksomhed (ikke af selskaber mv.). Taxivognmænd i kommuner med 10 eller flere taxier skal i medfør af taxiloven oprette eller tilslutte sig et bestillingskontor, og har ifølge loven som udgangspunkt pligt til at være tilsluttet. Bestillingskontorets hovedopgave er døgnet rundt at modtage og formidle bestillinger på taxikørsel. Typisk er bestillingskontoret organiseret, så det ejes af en forening af vognmænd. Et bestillingskontor kan principielt også være ejet af en enkeltperson, et anpartsselskab eller et aktieselskab.

Limousinekørsel

En limousinetilladelse giver ret til befordring af nærmere bestemte kategorier af personer efter særlig aftale, f.eks. repræsentative formål, bryllupskørsel og lignende lejlighedsvis kørsel i køretøjer med særlig indretning, udstyr eller lignende.

Tilladelser til kørsel med limousine udstedes af Trafikstyrelsen på grundlag af en konkret behovsvurdering, som foretages af kommunerne i lighed med den antalsbegrænsning, der gælder for taxier. Endvidere gælder der principielt en geografisk begrænsning, ligesom der gør for taxier.

Limousinekørsel må kun udføres af en personligt ejet virksomhed.

Sygetransport

Tilladelse til sygetransport giver ret til befordring af:

- personer henvist til sundhedsfaglig behandling
- personer, der på grund af sygdom eller handicap er afskåret fra eller kun med besvær kan benytte almindelige befordringsmidler, herunder taxi
- hastende befordringer af donorer ved sygdoms- og ulykkestilfælde.

Tilladelse til sygetransport tildeles personligt ejede virksomheder, aktieselskaber og anpartsselskaber. Offentlige myndigheder kan også få tilladelse til sygetransport ved søgning i Trafikstyrelsen. Antallet af tilladelser til sygetransport er ikke begrænset, og behovet for tilladelser skal ikke vurderes ved behandling af ansøgninger.

For sygetransport gælder det, at der hverken er antalsbegrænsning, geografisk begrænsning eller begrænsning i virksomhedsform. Der er heller ikke krav om tilslutning til et bestillingskontor, rådighedsforpligtelse eller takstregulativ.

Der stilles de samme miljøkrav til køretøjer, der anvendes til sygetransport, som til taxier.

Offentlig servicetrafik

Tilladelse til offentlig servicetrafik giver ret til at udføre offentlig servicetrafik for et trafikselskab omfattet af lov om trafikselskaber. Tilladelse til offentlig servicetrafik kan gives til aktieselskaber og anpartsselskaber. Der er ingen antalsbegrænsning, men der stilles krav om en kontrakt med et trafikselskab for at udnytte tilladelsen. Der stilles ikke krav om tilslutning til et bestillingskontor i taxiforstand, idet kørslen er bestemt af trafikselskabet.

Den offentlige servicetrafik svarer til den såkaldte flextrafik, der omfatter:

- trafikselskabernes kørsel for kommuner og regioner (den sociale kørsel, der f.eks. omfatter kørsel af skolebørn, kørsel af voksne med handicap, dagcenterkørsel og lægekørsel)
- den individuelle handicapkørsel
- åben kørsel, hvilket vil sige, at kørslen er åben for alle borgere efter bestilling – en "flextur".

De tre former for kørsel koordineres af trafikselskaberne, mens almindelig rutekørsel er reguleret af lov om trafikselskaber.

Den individuelle handicapkørsel er en transportordning for personer, der som følge af deres bevægelseshandicap har behov for hjælpemidler, og som

følge heraf ikke kan benytte den almindelige offentlige transport. Ordningen omfatter kørsel til sociale aktiviteter og fritidsformål. Taksten må ikke være væsentligt højere end taksten for øvrig trafik, der varetages af trafiksselskabet. Ordningen reguleres ved lov om trafiksselskaber.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Taxikørsel og limousinekørsel udføres af personligt ejede virksomheder, hvor selvstændige vognmænd med en eller flere bevillinger udfører opgaverne, der som oftest er samlet under et fælles bestillingskontor.

Sygetransport udføres af personligt ejede virksomheder, aktieselskaber og anpartsselskaber samt offentlige myndigheder.

Offentlig servicetrafik/flextrafik udføres f.eks. af taxi- og busvognmands-virksomheder, redningsvirksomheder, andre specialiserede virksomheder og af offentlige institutioner, f.eks. plejehjem der har egne køretøjer.

Taxibranchen består af cirka 3.000 personligt ejede virksomheder, hvoraf halvdelen har mindre end to årsværk ansat. 55 % af taxibranchens kørsel består af syge- og handicaptransport og anden form for offentlig servicetrafik/flextrafik (jf. *PÅ VEJ. Dansk Taxi Råd, januar 2010*).

Trafikstyrelsen har offentliggjort følgende data om udstedelse af tilladelser til offentlig servicetrafik for 2013 (jf. *Trafikstyrelsens website, november 2014*):

- 221 virksomheder havde tilladelser (mod 88 virksomheder i 2012)
- Antallet af tilladelser i alt var 987 (mod 451 tilladelser i 2012)
- Gennemsnitligt antal tilladelser pr. virksomhed var 4,5 (mod 5,1 i 2012)
- Virksomhedernes ejerform fordelte sig således:
 - o Aktieselskab: 2 % (mod 3 % i 2012)
 - o Anpartsselskab: 14 % (mod 10 % i 2012)
 - o Interessentskab: 3 % (mod 3 % i 2012)
 - o Personlig virksomhed: 79 % (mod 84 % i 2012).

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Befordring af personer med taxi og offentlig servicetrafik/flextrafik beskæftiger alene inden for taxivirksomhederne flere end 12.000 personer (jf. *PÅ VEJ. Dansk Taxi Råd, januar 2010*). Hertil kommer medarbejdere i virksomheder, der udelukkende arbejder inden for offentlig servicetrafik/flextrafik, samt medarbejdere der er ansat på offentlige institutioner, og som udfører persontransporter.

Inden for jobområdet beskæftiges der:

- chauffører med primært operative opgaver

- chauffører, der desuden varetager administrative opgaver
- selvstændige vognmænd, der også fungerer som chauffører
- medarbejdere, der varetager administrative opgaver
- mellemledere, der f.eks. varetager opgaver som drifts- og kørselsledere.

Nogle af chaufførerne inden for taxiområdet udfører udelukkende almindelig taxikørsel, men der er stadig flere chauffører, der er beskæftiget med en kombination af taxikørsel, sygetransport og offentlig servicetrafik/flextrafik. Endelig er der chauffører, der udover taxikørsel også udfører limousinekørsel.

Andre chauffører arbejder udelukkende eller primært med sygetransport eller offentlig servicetrafik/flextrafik.

Opgaverne i relation til personbefordring i mindre køretøjer udføres af medarbejdere, der har opnået kompetencen gennem en kombination af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og/eller erhvervsuddannelser samt oplæring i virksomheden.

Nogle af chaufførerne er fastansatte, men der er også løst ansatte chauffører, hvilket ikke mindst er tilfældet inden for taxiområdet.

Der er en overvægt af mænd inden for jobområdet, men der ansættes stadig flere kvinder.

Medarbejderne inden for jobområdet har opnået kompetencen gennem en kombination af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og/eller erhvervsuddannelser samt oplæring i virksomheden.

Chaufførerne skal have formelle og reelle kompetencer til at føre og betjene de køretøjer, de anvender i arbejdet. De arbejder i et miljø med mange forskelligartede distraktionsfaktorer, som både kan have sin oprindelse internt i køretøjerne i forhold til kunder og brugere, og i den omgivende trafik. Chaufføren skal under disse forhold kunne koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for kunder/brugere, køretøjet og sig selv.

Mellemledere – herunder f.eks. kørselsledere – bliver ofte rekrutteret blandt chauffører, som har erhvervet sig praktiske og teoretiske kompetencer til at udføre disse arbejdsopgaver.

Justitsministeriet fastlægger krav til erhvervelse af kørekort i relation til de forskellige køretøjer, der anvendes inden for jobområdet.

Trafikstyrelsen stiller krav om, at taxichauffører skal gennemføre og bestå en kvalifikationsprøve, før de kan opnå tilladelse til at arbejde som taxi-chauffør.

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne, bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme. Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssig korrekt.

De fleste trafikselskaber kræver af de chauffører, der arbejder inden for offentlig servicetrafik/flextrafik, at de har deltaget i følgende to arbejdsmarkedsuddannelser: *Introduktion til offentlig servicetrafik* (46803) og *Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer* (46941). Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden deltage i arbejdsmarkedsuddannelsen *Befordring af fysisk handicappede passagerer* (46943).

Det er et kompetencekrav, at alle medarbejdere inden for jobområdet kan forstå, tale, læse og skrive dansk. Især inden for taxiområdet beskæftiges en del chauffører af anden etnisk oprindelse end dansk, og nogle af disse har udfordringer i forhold til de danskfaglige kompetencer.

Medarbejderne skal desuden have grundlæggende almene kompetencer inden for regning/matematik og fremmedsprog. Mangel på fremmedsproglige kompetencer kan især være en udfordring for taxichaufførerne, da de skal være i stand til at kommunikere med udenlandske kunder.

Det er inden for hele jobområdet centralt, at medarbejderne har gode kommunikationsevner, der gør dem i stand til at kommunikere med de mangeartede kunder og brugere af f.eks. taxi og offentlig servicetrafik/flextrafik.

Medarbejderne skal ligeledes være i besiddelse af it-kompetencer, som bl.a. gør dem i stand til at betjene bestillings- og registreringssystemer samt planlægnings- og GPS-systemer.

Det er centralt, at medarbejderne har en række personlige kompetencer, der gør dem i stand til at samarbejde med kollegaer, kunder og brugere. Medarbejdernes kompetencer til at yde kundeservice er en helt central kompetence, der lægges stor vægt på i alle virksomhederne. Udførelse af arbejdsopgaverne stiller desuden krav om, at medarbejderne er fleksible, og at de kan udvise empati. Endelig skal medarbejderne være åbne for at arbejde i en multikulturel virksomhed, hvor mangfoldighed bliver anset for en styrke.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Chaufførerne arbejder typisk alene, hvilket for mange anses for at være en af jobbet store kvaliteter, da det er op til den enkelte, hvor meget samvær og sparring han/hun ønsker. Samtidig er der dog blandt chauffører en efterspørgsel på at få en større kollegial kontaktflade, f.eks. gennem fælles mø-

desteder. Denne efterspørgsel vanskeliggøres dog af udviklingen, der går i retning af etablering af store geografiske bestillingskontorer (Jf. *Taxikørsel. Kompetencebehov for chauffører der kører taxi. Kubix 2010*).

Det er karakteristisk, at chaufførerne inden for hele jobområdet har en meget stor kunde- og/eller brugerkontakt.

Såvel arbejdstiderne som arbejdsopgaverne er for de fleste medarbejdere inden for jobområdet meget vekslende, og dette stiller store krav til medarbejdernes fleksibilitet og omstillingsparathed. Chauffører skal ofte finde løsninger på befordringsopgaverne i uforudsete situationer.

Udbredelsen af offentlig servicetrafik/flextrafik har bl.a. betydet, at mange chauffører gennem arbejdsdagen veksler mellem taxikørsel og offentlig servicetrafik/flextrafik. Chaufførerne kan f.eks. have en morgen/formiddag med offentlig servicetrafik/flextrafik og sygetransport, der bliver efterfulgt af en periode med taxikørsel, som ikke er planlagt på forhånd, samt f.eks. rengøring og vedligeholdelse af køretøjet. Eftermiddagskørslen består i returnering af de samme kunder/brugere, som blev transporteret om morgenen/formiddagen. Nogle af chaufførerne skifter køretøjer igennem arbejdsdagen, når de skal påtage sig forskellige typer af kørselsopgaver (jf. *Taxikørsel. Kompetencebehov for chauffører der kører taxi. Kubix 2010* og *Flextrafik. Kompetencekrav for chauffører i flextrafik. Kubix 2010*).

Medarbejdere, der udfører chaufføropgaver som led i deres ansættelse på institutioner med f.eks. ældre og handicappede, arbejder typisk tæt sammen med kollegaer fra arbejdspladsen.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Udførelse af personbefordring i mindre køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for personbefordring i mindre køretøjer, herunder taxikørsel, limousinekørsel, sygetransport og/eller offentlig servicetrafik/flextrafik.

Dette sker under hensyntagen til passagerernes sikkerhed og komfort samt gældende lovgivning.

Der er desuden chauffører, der udfører personbefordring med institutioners egne køretøjer.

Den enkelte chauffør er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, således at vedkommende kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel. Chaufføren kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke.

Jobområdet ansatte kan planlægge befordringer lokalt og nationalt ved hjælp af vejkort med målestoksforhold og signaturforklaringer samt anvende GPS og ruteplanlægningsprogrammer. Chaufførerne kan foretage planlægning af turforløb og gennemføre dette i praksis samt overholde en tidsplan.

Jobområdet ansatte besidder grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer. De kan desuden anvende it-baseret kommunikationsudstyr, navigationsudstyr og computere. Chauffører, der udfører taxikørsel, kan anvende taxameter samt forskellige afregningsformer over for kunden, såsom kontant afregning og betaling med forskellige typer kreditkort.

Chaufførerne har ansvaret for at foretage de eftersyn og den vedligeholdelse af de anvendte køretøjer, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

Medarbejderne kender de krav, som færdselsloven stiller, og de skal være opmærksomme på Arbejdstilsynets anvisninger.

Mange virksomheder, der beskæftiger sig med personbefordring i mindre køretøjer, løser en mangfoldighed af opgaver inden for området. Dette stiller en række særlige kompetencekrav til chaufførerne i forhold til at kunne kommunikere med og håndtere de forskellige kunde- og brugergrupper.

Chauffører, der udfører sygetransport og offentlig servicetrafik/flextrafik, kan kommunikere med medarbejdere i f.eks. lægepraksis eller skadestue omkring særlige behov ved transport af kunder. De kan også imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede.

Endvidere kan chaufførerne foretage sikkerhedsmæssig forsvarlig befordring af patienter og yde støttende omsorg for de syge og handicappedes ikke-akutte behov. Chaufførerne har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, og de har forståelse for de behov, der findes i forhold hertil. Chaufførerne kan f.eks. betjene et hjemmeiltapparat, og de er bekendte med sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker. Chaufførerne har desuden første-hjælpskompetencer.

Teknologi og arbejdsorganisering

Nogle virksomheder er specialiserede inden for én type personbefordring, men der findes mange virksomheder, der udfører forskellige typer af erhvervsmæssig personbefordring i mindre køretøjer, og hvor chaufførerne veksler mellem arbejdsopgaverne.

De køretøjer, der anvendes, er konstrueret og udstyret specifikt til løsning af arbejdsopgaverne. Teknologien, som anvendes i forbindelse med serviceringen af passagererne, er i konstant udvikling, f.eks. anvendelse af elektronisk navigations- og ruteplanlægningsudstyr.

Den enkelte chauffør har ansvaret for at udføre de lovbefalede daglige driftseftersyn og dermed foretage forebyggende vedligeholdelse og drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på taxier. Chaufførerne kan foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjet og kan afgive fejlmelding til administration/værksted. Dette sker på baggrund af chaufførens kendskab til køretøjers opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Chauffører, der udfører personbefordring med institutioners egne køretøjer, gør typisk dette i kombination med en anden arbejdsfunktion på institutionen, f.eks. som social- og sundhedsassistent, lærer eller pædagog.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

De ansatte skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater.

- Kørekort B til erhvervsmæssig personbefordring i personbil
- Kørekort D1 (lille bus)
- Rødt kvalifikationsbevis
- Taxikvalifikationsbevis
- Chaufføruddannelsesbevis
- Førerkort til taxi

Kørekort til erhvervsmæssig personbefordring og kvalifikationsbeviset skal fornyes hvert 5. år.

Desuden stiller de fleste trafikselskaber krav om, at chaufførerne har deltaget i følgende arbejdsmarkedsuddannelser, der afsluttes med udstedelse af et certifikat:

- Introduktion til offentlig servicetrafik (46803)
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (46941)
- Befordring af fysisk handicappede passagerer (46943)

Kravet om den sidstnævnte arbejdsmarkedsuddannelse stilles specifikt til chauffører, der kører handicapbusser.

De fleste trafikselskaber ønsker desuden, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:

- Ajourføring af chauffører i OST og BAB (47573).

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er udbredt på arbejdspladser i jobområdet. Der er dog den variation, at en del medarbejdere udelukkende beskæftiger sig med f.eks. taxikørsel, mens andre udelukkende beskæftiger sig med offentlig service- trafik/flextrafik.

Afhængigt af den konkrete jobprofil for chaufføren skal denne være i besiddelse af en eller flere af ovennævnte kørekort og kvalifikationsbeviser.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring af syge og handicappede

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervsmæssig og ikke-erhvervsmæssig personbefordring af syge og handicappede.

Chaufførerne kan befordre passagerer på en komfortabel måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og den gældende lovgivning.

Chaufførerne kan imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede, og kan drage omsorg for passagerenes ikke-akutte behov.

Personbefordring af syge og handicappede stiller krav til chaufførerne om, at de har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, samt forståelse for de særlige behov passagererne har i forhold hertil.

Chaufførerne kan kommunikere med læge og behandlingssted vedrørende særlige transportforhold for passagererne.

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne om bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme. Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker. Chaufføren kan betjene et iltapparat, og de har viden om sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssigt korrekt samt betjene trappemaskiner og fastspænde kørestole korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Da de fleste virksomheder inden for offentlig servicetrafik foretager mange forskellige former for personbefordringer, er der en del chauffører, der veksler mellem forskellige arbejdsopgaver.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt.

Der sker løbende en udvikling af de hjælpemidler og den teknologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af buschauffører.

Chaufførerne skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater:

- Kørekort B til erhvervsmæssig personbefordring i personbil
- Kørekort D1 (lille bus)
- Rødt kvalifikationsbevis
- Taxikvalifikationsbevis
- Chaufføruddannelsesbevis
- Førerkort til taxi

Kørekort til erhvervsmæssig personbefordring og chaufføruddannelsesbeviset skal fornyes hvert 5. år.

Flertallet af trafikselskaber stiller krav om, at chauffører, der udfører kørsel i regi af offentlig servicetrafik, herunder Flextrafik, har deltaget i følgende tre arbejdsmarkedsuddannelser:

- Introduktion til offentlig servicetrafik (1 dag)
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (2 dage)
- Befordring af fysisk handicappede passagerer (2 dage)

Kravet om den sidstnævnte arbejdsmarkedsuddannelse stilles specifikt til chauffører, der kører handicapbusser med lift. Flertallet af trafikselskaber stiller desuden krav om, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:

- Ajourføring af chauffører i OST og BAB.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på arbejdspladser, der beskæftiger sig offentlig servicetrafik/flextrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til regler for personbefordring

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte har bl.a. kendskab til og kompetencer inden for:

- regler for taxibefordring, herunder ansvars- og forsikringsforhold
- regler for limousinekørsel
- anvendelse af taxameter
- lovgrundlaget for trafikelskabers og kommuners virke inden for offentlig servicetrafik/flextrafik
- regelsættet om offentlig servicetrafik/flextrafik, servicekrav, trafikstyring og ordninger for befordring af borgere med forskellige behov
- gældende arbejdstidsregler inden for personbefordringsområdet
- rettigheder og pligter for chaufføren i forhold til certifikat- og uddannelseskrav
- køretøjets attester/dokumenter og chaufførens dokumenter
- grundlæggende læse-, skrive- og regne- og matematikkompetencer
- fremmedsprogskompetencer

I tilfælde af færdselsuheld m.v. kan chaufføren foretage lovpligtig afmærkning af køretøjet med havariblink og advarselstrekant samt foretage korrekt anmeldelse til politi og arbejdsgiver.

Teknologi og arbejdsorganisering

Værktøjerne, der står til rådighed for jobområdets ansatte, strækker sig fra opslag i håndbøger til it-baserede navigations-, bestillings- og betalingssystemer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Chauffører, der udfører taxi- og limousinekørsel, skal have kendskab til reglerne herfor.

De fleste trafikelskaber stiller krav om, at chaufførerne har deltaget i arbejdsmarkedsuddannelsen *Introduktion til offentlig servicetrafik* (46803), der afsluttes med udstedelse af et certifikat.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere, der er beskæftiget med såvel taxikørsel som offentlig servicetrafik.

Medarbejdere, der udelukkende arbejder inden for ét af felterne, taxikørsel eller offentlig servicetrafik/flextrafik, skal dog kun beherske kompetencerne i relation til det specifikke arbejdsområde.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Rationel, hensynsfuld, sikker og energioekonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig måde under hensyntagen til passagerers komfort og sikkerhed. De er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, så de kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel.

Chaufførerne har en grundlæggende køreteknisk indsigt, der bl.a. gør dem i stand til at håndtere mange samtidige distraktionsfaktorer i form af f.eks. kontakt med kunder/brugere, uventede hændelser i trafikken og eventuelle vejrmæssige udfordringer. Dette gør dem i stand til at koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for kunder/brugere, bus eller sig selv.

Chaufførerne kan reagere hensigtsmæssigt og yde passagererne den nødvendige indsats i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke, herunder f.eks. evakuere buspassagerer på en korrekt og forsvarlig måde. De har desuden kendskab til elementær brandbekæmpelse.

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes miljøpåvirkninger. De kan desuden gennemføre kørslen, således at arbejdsmiljø og energi- og miljørigtig kørsel fremmes.

Teknologi og arbejdsorganisering

Køretøjer i personbefordring bliver udstyret med stadigt mere avanceret udstyr, som kan støtte chaufføren til at udføre rationel, hensynsfuld, sikker og økonomisk kørsel.

Udstyret spænder f.eks. over måleudstyr, kørecomputere, navigationsudstyr, automatisk betaling og andre tekniske hjælpesystemer i forbindelse med selve kørslen.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er udbredt på alle arbejdspladser i jobområdet.

Kompetencer i relation til rationel, hensynsfuld og sikker kørsel er centrale for, at virksomhederne kan klare sig i konkurrencen.

Arbejdspladserne har i flere år haft et øget fokus på energiøkonomisk kørsel. Dette både af miljøhensyn og af hensyn til omkostningsniveauet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdetets ansatte har en grundlæggende forståelse for sikkerhed på arbejdspladsen både i virksomheden og ved køretøjet, og de kan anvende deres viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Chaufførerne er opmærksomme på, hvordan arbejdsulykker kan forebygges, og de kan yde den nødvendige indsats ved arbejdsulykker samt forebygge yderligere påvirkninger og skader. De kan desuden reagere hensigtsmæssigt ved brand.

De kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld, ulykke eller sygdom, herunder foretage alarmering, anvende almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt foretage evakuering fra køretøjet.

Jobområdetets ansatte kan bidrage aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader. Chaufførerne har kendskab til ergonomi, så de kan bidrage til at styrke egen sundhed på baggrund af viden om, hvordan de fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske.

Chauffører, der arbejder med persontransport inden for offentlig servicetrafik/flextrafik eller andre former for persontransport af ældre og handicappede, kan anvende hensigtsmæssig løfte-/bæreteknik, og de kan betjene, håndtere og fastspænde kørestole samt anvende trappemaskiner sikkerhedsmæssigt korrekt.

Chauffører, der udfører sygetransporter, skal desuden have kendskab til forskellige typer af sygdomme og deres behandling, og chaufføren skal kunne kommunikere med læge eller skadestue om særlige transportforhold for passageren.

Jobområdetets ansatte skal have kendskab til de regler og anvisninger fra Arbejdstilsynet, der er for arbejdets tilrettelæggelse, indretning og udførelse.

Teknologi og arbejdsorganisering

Chaufførarbejdspladser er i dag kendetegnet ved betydelige sundhedsmæssige belastninger. Dette gælder både i forhold til arbejdsrelaterede skader og i forhold til en høj overdødelighed.

Det er således en statistisk kendsgerning, at chauffører udsættes for store psykiske og fysiske belastninger, som har placeret denne erhvervsgruppe blandt de mest udsatte på arbejdsmarkedet.

Chaufførerne har ofte lange stillesiddende perioder, der er efterfulgt af tunge løft, f.eks. besværlig bagagehåndtering eller hjælp til bevægelseshæmmede. Udførelse af arbejdsopgaverne giver desuden ofte besværlige vilkår i forhold til f.eks. sund ernæring og motion. Dette fordrer et behov for bevidsthed hos såvel medarbejdere som virksomhedernes ledelse om betydningen af sund levevis, der kan mindske erhvervsrelaterede sygdomme, forlænge levealderen og øge trafiksikkerheden.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Trafikselskaberne stiller stigende krav til certificering i kundeservice. Hvilke krav der er til chaufførerne afhænger af det enkelte trafikselskab.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Denne kompetence skal beherskes af alle medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdetets ansatte har kendskab til de omkostninger og indtægter, der er forbundet med virksomhedsdrift inden for taxi-, offentlig servicetrafik/flextrafik samt specialbefordring. Herunder også kendskab til befordringsopgavens indflydelse på omkostninger og indtjening i en moderne virksomhed.

Chaufføren har grundlæggende kendskab til driftsøkonomiske principper, f. eks. faste og variable omkostninger.

Jobområdetets ansatte har indsigt i konkurrenceforhold, organisering, vilkår for udbud og licitation inden for jobområdet.

Chauffører, der udfører offentlig servicetrafik/flextrafik, har indsigt i de faktureringsregler, der er gældende ved kontraktkørsel.

Teknologi og arbejdsorganisering

Vognmændene organiserer sig i stigende grad i større bestillingscentraler, som bedre er i stand til at give tilbud på store kørselskontrakter, hvilket betyder, at der kommer en stigende afstand mellem kunde og leverandør. Denne barriere skal chaufføren forsøge at minimere, således at kunden får indtryk af en professionel leverance.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes opbygning, indretning, udstyr og funktioner. På baggrund af dette kendskab har chaufføren ansvaret for at udføre de lovbefalede daglige driftseftersyn.

Chaufførerne har ansvaret for at foretage de drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på køretøjerne. De kan foretage den daglige vedligeholdelse, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

De kan desuden foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjerne og de forskellige former for hjælpeudstyr i køretøjerne, og de kan afgive fejlmelding til arbejdspladsens administration/værksted.

De kender de krav, som færdselsloven stiller til køretøjer, og de er opmærksomme på og følger Arbejdstilsynets anvisninger.

Teknologi og arbejdsorganisering

Køretøjerne gennemgår en stadig teknologisk udvikling, og det er vigtigt, at chaufførerne har kendskab til køretøjets opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle chauffører inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte kan levere en god kundeservice, der lever op til virksomhedens principper og kvalitetsmål. De er i besiddelse af den fleksibilitet og samarbejdsevne m.v., som bidrager til, at arbejdet udføres til kundernes/brugernes tilfredshed.

De ansatte har gode sproglige og kommunikative kompetencer, og de har kompetencer til at forebygge og afværge konflikter. Det er desuden helt centralt, at de har kulturforståelse.

Det er vigtigt, at de ansatte forstår betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder/brugere, og at de er serviceminded.

Teknologi og arbejdsorganisering

De fleste chauffører arbejder for det meste alene, men de har ofte en bred kunde- og brugerkontakt, og de fungerer som virksomhedens ansigt udadtil. Derfor er kundeservice, samarbejds- og kommunikationsevne samt personlig fremtræden væsentlige kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Tilkobling af mål

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed	Noter
TUR's egne AMU-mål (moder-FKB)			
40065	Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører	AK	1,0
40460	Køreteknik og manøvrering	AK	2,0
40527	EU-Efteruddannelse for rute- og bybuschauffører	AK	5,0
40530	EU-Efteruddannelse for buschauffører – oblig. Del	AK	3,0
40857	Sundhed for personbefordringschauffører	AK	2,0
42851	Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	AK	1,0
42903	Køreteknik ajourføring	AK	1,0
43149	Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	AK	2,0
43962	Køreteknik og ny teknologi	AK	2,0
44722	Køre- og hviletidsregler	AK	1,0
45075	Brug af diagramark og kontrolapparat	AK	1,0
45082	Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	AK	3,0
45083	Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	AK	3,0
45107	Sundhed, sikkerhed, service og logistik	AK	3,0
45115	Energirigtig kørsel, kategori B	AK	3,0
45122	Køreteknik	AK	2,0
45126	Køreteknik, miljø og arbejdsfunktioner	AK	3,0
45261	Kundeservice	AK	3,0
45266	Befordring af bevægelseshæmmede	AK	5,0
			Udgået TUR afventer
45281	Siddende patientbefordring	AK	3,0
45644	Kommunikation og kulturforståelse	AK	2,0
45870	Sundhed for erhvervschauffører	AK	1,0
46493	Konflikthåndtering	AK	3,0
46803	Introduktion til offentlig servicetrafik	AK	1,0
46926	Kvalifikation til taxikørsel	AK	6,0
46927	Personbefordring med taxi	AK	25,0
46941	Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas.	AK	2,0
46943	Befordring af fysisk handicappede passagerer	AK	2,0
47124	Energi. kørsel - person, m. low fidelity simulator	AK	1,0
47573	Ajourføring af chauffører i OST og BAB	AK	3,0
47961	Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK	1,0
xxxxx	Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)	AK	*
			TUR ansøger når FKB'en er godkendt

Øvrige tilkoblede AMU-mål			
40041	Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0
40137	Fagunderstøttende dansk som andetsprog for F/I	AP	10,0
40390	Psyisk arbejdsmiljø i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0
40391	Arbejdsmiljø inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0
40392	Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0
40503	Praktikvejlederens kommunikation med elev/lærling	AD	2,0
40532	Introduktion til arbejdsmarkedsuddannelserne (F/I)	AP	3,0
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0
40535	Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	3,0
42730	Introduktion til førstehjælp på jobbet	AP	0,4
43343	Praktik for F/I	AP	48,0
44978	Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0
44979	Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0
45369	Videndeling og læring for medarbejdere	AA	3,0

45572	Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	
45573	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	
45574	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	
45917	Praktikvejledning af eud-elever/lærlinge	AF	1,0	
47632	Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0	
47668	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	
47669	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	
47670	Faglig læsning	AP	2,0	
47671	Faglig skrivning	AP	3,0	

Bilag 3. Personbefordring med bybus og rutebil – forslag til ny FKB

Nummer: xxxx (tidl. 2221 kombineret med 2722)

Beskrivelse af jobområdet

Definition af jobområdet

Jobområdet omfatter personbefordring med bybusser og rutebiler med plads til flere end otte passagerer – med eller uden påhængskøretøj. Inden for jobområdet udføres der primært rutekørsel i kollektiv trafik, men også andre former for kørsel i regi af offentlig servicetrafik, såsom befordring af syge og handicappede.

Personbefordring med bybusser og rutebiler udføres af chauffører, hvis primære opgave består i at befordre passagerne frem til bestemmelsesstedet på en rationel og defensiv kørselsmåde og under hensyntagen til sikkerhed for passagererne og andre trafikanter.

Personbefordring med bybus og rutebil udføres primært i bybusser med plads til mere end 22 passagerer foruden chaufføren, herunder i 2- og 3-akslede busser, ledbusser og dobbeltdækkerbusser, men også i mindre busser med plads til mellem 8 og 16 passagerer foruden føreren og med en længde på højst otte meter.

Personbefordringen kan defineres i følgende to kategorier:

- Erhvervsmæssig personbefordring, hvortil der kræves erhvervskørekort
- Ikke erhvervsmæssig personbefordring, f.eks. med en institutions egne køretøjer.

Typiske arbejdspladser inden for jobområdet

Erhvervsmæssig personbefordring med bybus og rutebil er primært domineret af store virksomheder, der specialiserer sig i rutekørsel. De allerstørste rutebusselskaber er typisk udenlandsk ejede og har en langt større markedsandel på tværs af flere trafikalskaber, end de mindre, lokalt forankrede og ofte familieejede busselskaber. De 10 største rutebusselskaber udgør således 85 procent af markedet⁴, hvor de 15 procent udgøres af mindre lokale busselskaber, som ofte udfører flere former for kørsel, udover den rutekør-

⁴ Kilde: www.trafikstyrelsen.dk

sel de kører for trafikskaberne, herunder typisk handicap- og turistbuskørsel.

Medarbejderne på arbejdspladserne inden for jobområdet

Jobområdet beskæftiger ca. 13.000 ansatte.⁵

Inden for jobområdet beskæftiges:

- chauffører med primært operative opgaver
- chauffører, der desuden varetager administrative opgaver
- selvstændige vognmænd, der også fungerer som chauffører
- medarbejdere, der varetager administrative opgaver
- mellemledere, der f.eks. fungerer som drifts- og kørselsledere. Mellemlederne bliver ofte rekrutteret blandt chauffører, som har erhvervet sig praktiske og teoretiske kompetencer til at udføre disse arbejdsopgaver.

De fleste medarbejdere inden for jobområdet er mænd, men der ansættes stadig flere kvinder. En høj andel af chaufførerne har en anden etnisk baggrund end dansk, hvilket kan være en udfordring i branchen, idet det kræves, at alle medarbejdere inden for jobområdet kan forstå, tale, læse og skrive dansk.

Inden for hele jobområdet er det således helt centralt, at medarbejderne har gode kommunikationsevner, der gør dem i stand til at kommunikere med mangeartede passagerer. Endvidere er det vigtigt, at medarbejderne er i besiddelse af personlige kompetencer, der gør dem i stand til at yde serviceorienteret kundebetjening over for passagererne.

Arbejdet stiller desuden krav om, at medarbejderne er fleksible, har gode samarbejdsevner og at de kan udvise empati, samt at medarbejderne er åbne for at arbejde i en multikulturel virksomhed, hvor mangfoldighed bliver anset for en styrke.

Chaufførerne arbejder i et miljø med mange forskelligartede distraktionsfaktorer fra såvel internt i bussen som fra den omgivende trafik. Chaufføren skal under disse forhold kunne koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at gøre skade på passagerer, bus eller sig selv.

Medarbejderne skal desuden have grundlæggende almene kompetencer inden for regning/matematik og fremmedsprog. Medarbejderne skal ligeledes være i besiddelse af it-kompetencer, som bl.a. gør dem i stand til at betjene billetterings-, kontrol-, bestillings-, registrerings- og beregnings-, planlægnings- og GPS-systemer.

⁵ Kilde: Danmarks Statistik: Nøgletal for transport

Uddannelses- og certifikatkrav

Arbejdet udføres af medarbejdere, der har opnået kompetencen gennem en kombination af deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelser og/eller erhvervsuddannelse samt oplæring i virksomheden.

Justitsministeriet fastlægger krav til erhvervelse af kørekort i relation til de forskellige køretøjer, der anvendes inden for jobområdet.

For de fleste chauffører inden for jobområdet kræves det, at de, udover relevant kørekort, har diverse certifikater og uddannelsesbeviser. Det drejer sig om:

- Chaufføruddannelsesbevis jf. bekendtgørelse nr. 177 af 25/02/2013 om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport, som skal fornyes hvert femte år via efteruddannelse.
- Certificering af rutebuschauffør iht. bestemmelser fastsat lokalt af udbydere i licitation.

Derudover skal alle buschauffører, der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse senest den 1. marts 2018, som enten opnås via grunduddannelserne efter 1. marts 2013, idet emnet 3.9 har været indeholdt i uddannelsen siden, eller via et særligt kursus der kan anvendes som valgfrit indhold i efteruddannelsen.

Dog er chauffører, der har gennemført kurset "Befordring af bevægelseshæmmede" (5 dage), eller følgende tre moduler: "Introduktion til offentlig servicetrafik" (1 dag), "Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer" (2 dage) samt "Befordring af fysisk handicappede passagerer" (2 dage), fritaget for uddannelseskravet jf. § 26 stk. 1 i bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport.

Arbejdsorganisering på arbejdspladserne inden for jobområdet

Jobområdets ansatte arbejder typisk alene, men har stor kunde- og brugerkontakt.

Nogle chauffører arbejder i selvstyrende teams, hvor chaufførerne bl.a. bidrager til planlægningsopgaver.

Arbejdstiderne er vekslende, hvilket stiller store krav til medarbejdernes fleksibilitet og punctiliositet – også i forhold til at kunne overholde tidsplaner. Endvidere skal chaufførerne kunne tilpasse løsningen af befordringsopgaverne i uforudsete situationer, der f.eks. har sit udgangspunkt i trafikken eller passagererne.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring med bybus og rutebil

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervsmæssig og ikke-erhvervsmæssig personbefordring med bybus eller rutebil.

Chaufførerne kan befordre passagerer med bybus eller rutebil på en måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og komfort samt den gældende lovgivning. Endvidere kender chaufførerne de krav, som færdselsloven stiller samt Arbejdstilsynets anvisninger.

Chauffører inden for rutekørsel kender takstbestemmelser og zoneinddeling, og på baggrund heraf kan de udstede billetter. De kan endvidere give passagererne relevante informationer via bussens kommunikationsanlæg.

Chaufførerne kan foretage planlægning af bybus- og rutebilskørsel og gennemføre disse i praksis under overholdelse af den udarbejdede tids- og køreplan. I samarbejde med jobområdets øvrige ansatte kan chaufførerne planlægge mere individuelt tilrettelagte personbefordringer.

Chaufførerne har grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer og er i stand til at anvende it-baseret kommunikationsudstyr, navigationsudstyr, billetteringssystemer og computere.

De fleste chauffører udfører traditionel personbefordring med bybus og rutebil omfattet af køreplansstyret kørsel, men der er også chauffører, der udfører mere individuel tilrettelagt kørsel, der udbydes af trafikelskaberne under reglerne om offentlig servicetrafik/flextrafik.

I det omfang, at virksomheden både udfører traditionel personbefordring med bybus og rutebil samt offentlig servicetrafik/flextrafik, stiller det krav til chaufførerne om at kunne håndtere begge typer af arbejdsopgaver.

Teknologi og arbejdsorganisering

Erhvervsmæssig personbefordring med bybus og rutebil er primært domineret af store virksomheder, der specialiserer sig i rutekørsel, men der findes også virksomheder, der udfører flere forskellige former for personbefordring, og hvor chaufføren veksler mellem arbejdsopgaverne.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men har stor kunde- og brugerkontakt.

De køretøjer, der anvendes, er bygget og udstyret specielt til de forskellige typer personbefordring. Samtidig sker der en løbende udvikling af den tek-

nologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af buschauffører.

Chaufførerne skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater.

- Kørekort D til erhvervsmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D til ikke-erhvervsmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D/E (anhænger på over 750 kg)
- Kørekort D1 (lille bus)
- Chaufføruddannelsesbevis
- Rødt kvalifikationsbevis (ikke erhvervsmæssig buskørsel)

Kørekort til erhvervsmæssig personbefordring og chaufføruddannelsesbeviset skal fornyes hvert 5. år.

Derudover skal alle buschauffører, der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse senest den 1. marts 2018, som enten opnås via grunduddannelserne efter 1. marts 2013, idet emnet 3.9 har været indeholdt i uddannelsen siden, eller via et særligt kursus der kan anvendes som valgfrit indhold i efteruddannelsen.

Dog er chauffører, der har gennemført kurset "Befordring af bevægelses-hæmmede" (5 dage), eller nedenstående tre oplyste kurser, fritaget for uddannelseskravet jf. § 26 stk. 1 i bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport:

- Introduktion til offentlig servicetrafik (1 dag)
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (2 dage)
- Befordring af fysisk handicappede passagerer (2 dage)

Flertallet af trafikselskaber stiller krav om, at chauffører, der udfører kørsel i regi af offentlig servicetrafik, herunder Flextrafik, har deltaget i ovenstående tre arbejdsmarkedsuddannelser. Kravet om den sidstnævnte arbejdsmarkedsuddannelse (Befordring af fysisk handicappede passagerer) stilles specifikt til chauffører, der kører handicapbusser med lift.

Flertallet af trafikselskaber stiller desuden krav om, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:

- Ajourføring af chauffører i OST og BAB (3 dage)

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på de fleste arbejdspladser. Der er dog variationer i de arbejdsopgaver, der udføres på de forskellige arbejdspladser, og derfor er kompetencekravene til medarbejderne også forskellige.

Nogle arbejdspladser foretager f.eks. udelukkende personbefordring i almindelige bybusser og rutebiler, mens andre typisk mindre rutebusselskaber udfører blandet kørsel, hvor det kræves, at chaufførerne lever op til de uddannelseskrav, der eksisterer i relation til kørsel med handicappede og sygdoms- og alderssvækkede passagerer i regi af offentlig servicetrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Personbefordring af syge og handicappede

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre forskellige former for erhvervsmæssig og ikke-erhvervsmæssig personbefordring af syge og handicappede.

Chaufførerne kan befordre passagerer på en komfortabel måde, der tager hensyn til passagerernes sikkerhed og den gældende lovgivning.

Chaufførerne kan imødekomme de særlige krav, der stilles til befordring af syge og handicappede, og kan drage omsorg for passagerenes ikke-akutte behov.

Personbefordring af syge og handicappede stiller krav til chaufførerne om, at de har et vist kendskab til de mest udbredte sygdomme, samt forståelse for de særlige behov passagererne har i forhold hertil.

Chaufførerne kan kommunikere med læge og behandlingssted vedrørende særlige transportforhold for passagererne.

Udførelse af chaufføropgaver inden for offentlig servicetrafik/flextrafik stiller nogle særlige kompetencekrav til medarbejderne om bl.a. viden om lovgrundlaget for offentlig servicetrafik og om passagerernes forskellige handicap og sygdomme. Chaufførerne skal desuden kunne agere hensigtsmæssigt ved sygdom blandt passagererne og i tilfælde af færdselsuheld og ulykker. Chaufføren kan betjene et iltapparat, og de har viden om sikkerhed i forhold til ilt- og trykflasker. Chauffører, der kører med handicapbusser, skal desuden kunne betjene disse køretøjers specielle udstyr sikkerhedsmæssigt korrekt samt betjene trappemaskiner og fastspænde kørestole korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Teknologi og arbejdsorganisering

Da de fleste virksomheder inden for offentlig servicetrafik foretager mange forskellige former for personbefordringer, er der en del chauffører, der veksler mellem forskellige arbejdsopgaver.

Chaufførerne arbejder typisk alene, men de har stor kunde- og brugerkontakt.

Der sker løbende en udvikling af de hjælpemidler og den teknologi, der er i busserne, hvilket stiller øgede krav til chaufførernes it-kompetencer.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der eksisterer en række myndighedskrav for uddannelse af buschauffører.

Chaufførerne skal være i besiddelse af ét eller flere af følgende kørekort og certifikater.

- Kørekort D til erhvervsmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D til ikke-erhvervsmæssig personbefordring (stor bus)
- Kørekort D/E (anhænger på over 750 kg)
- Kørekort D1 (lille bus)
- Chaufføruddannelsesbevis
- Rødt kvalifikationsbevis (ikke erhvervsmæssig buskørsel)

Kørekort til erhvervsmæssig personbefordring og chaufføruddannelsesbeviset skal fornyes hvert 5. år.

Derudover skal alle buschauffører, der udfører rutekørsel, leve op til kravet i EU forordning nr. 181/2011 af 16. februar 2011 om buspassagerers rettigheder. Denne fastsætter, at alle chauffører skal gennemføre en handicapbevidstgørende uddannelse senest den 1. marts 2018, som enten opnås via grunduddannelserne efter 1. marts 2013, idet emnet 3.9 har været indeholdt i uddannelsen siden, eller via et særligt kursus der kan anvendes som valgfrit indhold i efteruddannelsen.

Dog er chauffører, der har gennemført kurset "Befordring af bevægelseshæmmede" (5 dage), eller nedenstående tre oplyste kurser, fritaget for uddannelseskravet jf. § 26 stk. 1 i bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport:

- Introduktion til offentlig servicetrafik (1 dag)
- Befordring af sygdoms- og alderssvækkede passagerer (2 dage)
- Befordring af fysisk handicappede passagerer (2 dage)

Flertallet af trafikselskaber stiller krav om, at chauffører, der udfører kørsel i regi af offentlig servicetrafik, herunder Flextrafik, har deltaget i ovenstående tre arbejdsmarkedsuddannelser. Kravet om den sidstnævnte arbejdsmarkedsuddannelse (Befordring af fysisk handicappede passagerer) stilles specifikt til chauffører, der kører handicapbusser med lift.

Flertallet af trafikselskaber stiller desuden krav om, at chaufførerne sikres en faglig opkvalificering gennem deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelsen:

- Ajourføring af chauffører i OST og BAB

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er central på de fleste arbejdspladser. Der er dog variationer i de arbejdsopgaver, der udføres på de forskellige arbejdspladser, og derfor er kompetencekravene til medarbejderne også forskellige.

Nogle arbejdspladser foretager f.eks. udelukkende personbefordring i almindelige bybusser og rutebiler, mens andre typisk mindre rutebusselskaber udfører blandet kørsel, hvor det kræves, at chaufførerne lever op til de uddannelseskrav, der eksisterer i relation til kørsel med handicappede og sygdoms- og alderssvækkede passagerer i regi af offentlig servicetrafik.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Kendskab til regler for bybus- og rutebilkørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til gældende køre- og hviletidsregler samt arbejdstidsregler inden for personbefordringsområdet med bybus og rutebil.

Chaufførerne har desuden viden om regler for personbefordring, herunder ansvars- og forsikringsforhold, f.eks. i tilfælde af passagerers sygdom, eller skade på køretøj hvor der skal udfyldes skadeanmeldelse til et forsikrings-selskab.

Jobområdets ansatte har en helhedsforståelse for administration og arbejdsorganisering i trafik- og rutebilselskaber samt kendskab til lovgrundlaget for trafikselskabers og kommuners virke inden for offentlig servicetrafik/flextrafik. De har derudover kendskab til regelsættet om offentlig servicetrafik/flextrafik, servicekrav, trafikstyring og ordninger for befordring af borgere med forskellige behov.

De har desuden viden om køretøjets attester/dokumenter, passagerers dokumenter og chaufførens dokumenter. I tilfælde af færdselsuheld m.v. kan chaufførerne foretage lovpligtig afmærkning af køretøjet med havariblink og advarselstrekant samt foretage korrekt anmeldelse til politi og arbejdsgiver.

Chaufførerne har kendskab til rettigheder og pligter i forhold til certifikat- og uddannelseskrav. Chaufførerne har grundlæggende læse-, skrive- og regne-/matematikkompetencer.

Teknologi og arbejdsorganisering

Jobområdets ansatte skal kunne søge informationer om regler for bybus- og rutebilkørsel på virksomhedens intranet og/eller på internettet.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

De fleste trafikselskaber stiller krav om, at chauffører, vagtpersonale og administrativt personale, der har med kørselens afvikling at gøre inden for udførsel af offentlig servicetrafik; herunder flextrafik, deltager i arbejdsmarkedsuddannelsen "Introduktion til offentlig servicetrafik", der giver deltagerne indsigt i love og regler for offentlig servicetrafik. Uddannelsen afsluttes med udstedelse af et certifikat.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Rationel, hensynsfuld, sikker og energioekonomisk kørsel

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne kan udføre personbefordring på en færdselssikkerhedsmæssig forsvarlig måde under hensyntagen til passagerers komfort og sikkerhed. De er i stand til at vurdere egen og andre trafikanters adfærd, så de kan udføre en sikker og forsvarlig kørsel.

Chaufførerne har en grundlæggende køreteknisk indsigt, der bl.a. gør dem i stand til at håndtere mange samtidige distraktionsfaktorer i form af f.eks. kontakt med kunder/brugere, uventede hændelser i trafikken og eventuelle vejrmæssige udfordringer. Dette gør dem i stand til at koncentrere sig om personbefordringsopgaven uden at være til skade for kunder/brugere, bus eller sig selv.

Chaufførerne kan reagere hensigtsmæssigt og yde passagererne den nødvendige indsats i tilfælde af færdselsuheld og/eller -ulykke, herunder f.eks. evakuere buspassagerer på en korrekt og forsvarlig måde. De har desuden kendskab til elementær brandbekæmpelse.

Chaufførerne har kendskab til køretøjernes miljøpåvirkninger. De kan desuden gennemføre kørslen, således at arbejdsmiljø og energi- og miljørigtig kørsel fremmes.

Teknologi og arbejdsorganisering

Busserne bliver udstyret med mere og mere avanceret udstyr, som kan støtte chaufføren til at udføre rationel, hensynsfuld, sikker og økonomisk kørsel.

Udstyret spænder f.eks. over måleudstyr, kørecomputere, navigationsudstyr, automatisk betaling og andre tekniske hjælpesystemer i forbindelse med selve kørslen.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen er helt central på alle arbejdspladser i jobområdet. Stadig flere virksomheder lader deres medarbejdere deltage i kompetenceudvikling inden for området.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Sundhed, sikkerhed, arbejdsmiljø og adfærd i nødsituationer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdetets ansatte har en grundlæggende forståelse for sikkerhed på arbejdspladsen både i virksomheden og ved køretøjet, og de kan anvende deres viden ved løsning af opgaver, som indebærer sikkerhedsmæssige risici.

Chaufførerne er opmærksomme på, hvordan arbejdsulykker kan forebygges, og de kan yde den nødvendige indsats ved arbejdsulykker samt forebygge yderligere påvirkninger og skader. De kan desuden reagere hensigtsmæssigt ved brand.

De kan reagere hensigtsmæssigt i tilfælde af færdselsuheld, ulykke eller sygdom, herunder foretage alarmering, anvende almindeligt forekommende brandslukningsmateriel samt foretage evakuering fra køretøjet.

Jobområdetets ansatte kan bidrage aktivt til at mindske arbejds- og belastningsskader. Chaufførerne har kendskab til ergonomi, så de kan bidrage til at styrke egen sundhed på baggrund af viden om, hvordan de fysiske og psykiske belastningsfaktorer kan påvirke det enkelte menneske.

Chauffører, der arbejder med persontransport inden for offentlig servicetrafik/flextrafik eller andre former for persontransport af ældre og handicappede, kan anvende hensigtsmæssig løfte-/bæreteknik, og de kan betjene, håndtere og fastspænde kørestole samt anvende trappemaskiner sikkerhedsmæssigt korrekt.

Chauffører, der udfører sygetransporter, skal desuden have kendskab til forskellige typer af sygdomme og deres behandling, og chaufføren skal kunne kommunikere med læge eller skadestue om særlige transportforhold for passageren.

Jobområdetets ansatte skal have kendskab til de regler og anvisninger fra Arbejdstilsynet, der er for arbejdets tilrettelæggelse, indretning og udførelse.

Teknologi og arbejdsorganisering

Chaufførarbejdspladser er i dag kendetegnet ved betydelige sundhedsmæssige belastninger. Dette gælder både i forhold til arbejdsrelaterede skader og i forhold til en høj overdødelighed.

Det er således en statistisk kendsgerning, at chauffører udsættes for store psykiske og fysiske belastninger, som har placeret denne erhvervsgruppe blandt de mest udsatte på arbejdsmarkedet.

Chaufførerne har ofte lange stillesiddende perioder, der er efterfulgt af tunge løft, f.eks. besværlig bagagehåndtering eller hjælp til bevægelseshæmmede. Udførelse af arbejdsopgaverne giver desuden ofte besværlige vilkår i forhold til f.eks. sund ernæring og motion. Dette fordrer et behov for bevidsthed hos såvel medarbejdere som virksomhedernes ledelse om betydningen af sund levevis, der kan mindske erhvervsrelaterede sygdomme, forlænge levealderen og øge trafiksikkerheden.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Konkurrenceforhold, organisering og økonomi

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdets ansatte har kendskab til de omkostninger og indtægter, der er forbundet med virksomhedsdrift inden for bus- og rutebilskørsel. De har desuden kendskab til driftsøkonomiske principper, f.eks. faste og variable omkostninger.

De ansatte har indsigt i konkurrenceforhold, organisering og vilkår for udbud og licitation for offentlig servicetrafik/flextrafik samt andre former for personbefordringer.

Chauffører, der udfører offentlig servicetrafik/flextrafik, har indsigt i de faktureringsregler, der er gældende ved kontraktkørsel.

Teknologi og arbejdsorganisering

Udbud og licitationer for offentlig servicetrafik/flextrafik kan bidrage til skift af kunder og brugere, hvilket kan betyde hyppige ændringer i chaufførernes organisering af arbejdet.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle typer medarbejdere inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Eftersyn og vedligeholdelse af køretøjer

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Chaufførerne har kendskab til køretøjers opbygning, indretning, udstyr og funktioner. På baggrund af dette kendskab har chaufføren ansvaret for at udføre de lovbestemte daglige driftseftersyn.

Chaufførerne har ansvaret for at foretage de drifts- og færdselssikkerhedsmæssige eftersyn på køretøjerne. De kan foretage den daglige vedligeholdelse, som materiellets manualer og virksomhedens politik på området foreskriver.

De kan desuden foretage elementær fejlfinding og udbedring af mindre driftsfejl på køretøjerne og de forskellige former for hjælpeudstyr i køretøjerne, og de kan afgive fejlmelding til arbejdspladsens administration/værksted.

De kender de krav, som færdselsloven stiller til køretøjer, og de er opmærksomme på og følger Arbejdstilsynets anvisninger.

Teknologi og arbejdsorganisering

Busserne gennemgår en stadig teknologisk udvikling, og det er vigtigt, at chaufførerne har kendskab til bussens opbygning, indretning, udstyr og funktioner.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Der er ingen særlige kvalifikationskrav.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle chauffører inden for jobområdet.

Beskrivelse af de tilhørende arbejdsmarkedsrelevante kompetencer

Levering af kvalitet og service

Kort beskrivelse af kompetencen og dens anvendelse i jobområdet

Jobområdetets ansatte kan levere en god kundeservice efter virksomhedens principper, herunder evne at forebygge eller afværge konflikter.

De ansatte er i besiddelse af den fleksibilitet og samarbejdsevne m.v., som gør, at arbejdet kan udføres med kvalitet og en høj grad af service, og de forstår betydningen af den personlige fremtræden over for virksomhedens kunder.

Jobområdetets ansatte skal have en meget høj serviceprofil, herunder bl.a. kulturforståelse og sproglige kompetencer. Det er væsentligt, at de kan yde en god kundeservice, og at de har gode samarbejds- og kommunikationsevner. Desuden er deres personlige fremtræden helt central.

Teknologi og arbejdsorganisering

Som led i levering af kvalitet og service skal chaufførerne kunne betjene forskelligt kommunikationsudstyr.

Chauffører arbejder det meste af tiden alene, men de har ofte en bred kundekontakt og fungerer som virksomhedens ansigt udadtil.

Særlige kvalifikationskrav, som er en forudsætning for udførelsen af jobbet, f.eks. certifikatkrav

Trafikselskaberne stiller stigende krav til certificering i kundeservice. Hvilke krav, der er til chaufførerne, afhænger af det enkelte trafikselskab.

Kompetencens udbredelse på arbejdspladser i jobområdet

Kompetencen skal beherskes af alle medarbejdere inden for jobområdet.

Tilkoblede mål

Nummer, niveau og titel	EUU	Varighed	Noter
TUR's egne AMU-mål (moder-FKB)			
40065	Uheldsforebyggelse for erhvervschauffører	AK 1,0	
40459	Køreteknik - vanskelige trafikale situationer	AK 2,0	
40460	Køreteknik og manøvrering	AK 2,0	
40527	EU-Efteruddannelse for rute- og bybuschauffører	AK 5,0	
40530	EU-Efteruddannelse for buschauffører - oblig. del	AK 3,0	
40531	Personbefordring med bus	AK 30,0	
40544	Grundlæggende kvalifikationsbevis - bus	AK 20,0	
40857	Sundhed for personbefordringschauffører	AK 2,0	
40902	Udvidelse af GK for godschauffører	AK 5,0	
42411	Personbefordring med bus - ordinær kvalifikation	AK 50,0	
42848	Personbefordring for lastbilchauffører	AK 15,0	
42851	Sikker adfærd - nul arbejdsulykker	AK 1,0	
42903	Køreteknik ajourføring	AK 1,0	
43149	Konflikthåndtering for personbefordringschauffører	AK 2,0	
43962	Køreteknik og ny teknologi	AK 2,0	
44436	Rutebuskørsel	AK 5,0	
44722	Køre- og hviletidsregler	AK 1,0	
45075	Brug af diagramark og kontrolapparat	AK 1,0	
45079	Transportpapirer inden for vejtransport	AK 1,0	
45080	Energirigtig kørsel	AK 3,0	
45082	Manøvrering, forsikringer og færdselsregler	AK 3,0	
45083	Arbejdsulykker og adfærd i nødsituationer	AK 3,0	
45107	Sundhed, sikkerhed, service og logistik	AK 3,0	
45112	Vedligeholdelse af transportmateriel	AK 5,0	
45122	Køreteknik	AK 2,0	
45126	Køreteknik, miljø og arbejdsfunktioner	AK 3,0	
45261	Kundeservice	AK 3,0	
45266	Befordring af bevægelseshæmmede	AK 5,0	Udgå? TUR overvejer
45281	Siddende patientbefordring	AK	Udløb pr. 30.6.15
45288	Billettering og kundeservice	AK 3,0	
45311	Kørsel med vogntog, kategori D/E	AK 10,0	
45317	Kørsel med specielle busser	AK 2,0	
45580	Billettering og check af rejsehjemmel	AK 1,0	
45644	Kommunikation og kulturforståelse	AK 2,0	
45870	Sundhed for erhvervschauffører	AK 1,0	
46493	Konflikthåndtering	AK 3,0	
46494	Rutebilkørsel udbud	AK 5,0	
46683	Befordring af handicappede i ordinær rutetrafik	AK 2,0	
46803	Introduktion til offentlig servicetrafik	AK 1,0	
46863	Billettering og god kundebetjening	AK 1,0	
46941	Befordring af sygdoms- og alderssvækkede pas.	AK 2,0	
46943	Befordring af fysisk handicappede passagerer	AK 2,0	
47573	Ajourføring af chaufførerne i OST og BAB	AK 3,0	Skal tilkobles
47961	Energiøkonomisk kørsel for erhvervschauffører	AK 1,0	
47967	Ren- og vedligehold af busser	AK 2,0	
xxxxx	Personbefordring med lille bus (kørekortkategori D1)	*	Ansøges når FKB er godkendt

Øvrige tilkoblede AMU-mål				
40137	Fagunderstøttende dansk som andetsprog for F/I	AP	10,0	
40390	Psykisk arbejdsmiljø i faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	
40391	Arbejdsmiljø inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	
40392	Ergonomi inden for faglærte og ufaglærte job	AD	2,0	
40503	Praktikvejlederens kommunikation med elev/lærling	AD	2,0	
40532	Introduktion til arbejdsmarkedsuddannelserne (F/I)	AP	3,0	
40533	Introduktion til et brancheområde (F/I)	AP	40,0	
40534	Arbejdsmarked, it og jobsøgning (F/I)	AP	40,0	
40535	Introduktion til det danske arbejdsmarked (F/I)	AP	3,0	
40805	Mentoruddannelse for erfarne medarbejdere	AE	5,0	
42730	Introduktion til førstehjælp på jobbet	AP	0,4	
43343	Praktik for F/I	AP	48,0	
44978	Jobrelateret fremmedsprog med nuanceret ordforråd	AD	5,0	
44979	Jobrelateret fremmedsprog med basalt ordforråd	AD	5,0	
45362	Personlig udvikling til arbejde og uddannelse	AA	5,0	
45368	Værdibaserede arbejdspladser	AA	2,0	
45369	Videndeling og læring for medarbejdere	AA	3,0	
45572	Dansk som andetsprog for F/I, basis	AP	40,0	
45573	Dansk som andetsprog for F/I, alment niveau	AP	40,0	
45574	Dansk som andetsprog for F/I, udvidet niveau	AP	40,0	
45917	Praktikvejledning af eud-elever/lærlinge	AF	1,0	
47632	Den personlige uddannelses- og jobplan	AA	2,0	
47668	Grundlæggende faglig regning	AP	2,0	
47669	Grundlæggende faglig matematik	AP	3,0	
47670	Faglig læsning	AP	2,0	
47671	Faglig skrivning	AP	3,0	